

«ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ

**ՖՀՄՍ հաշվապահական ստանդարտներին
համապատասխան՝**

**Ֆինանսական հաշվետվություններ և
Անկախ աուդիտորական եզրակացություն**

31 դեկտեմբերի 2024թ.

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

Ֆինանսական հաշվետվություններ

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	1
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն	2
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	3
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	4

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1	«ԱԿԲԱ Լիզինգ» ՓԲԸ-ն և նրա գործունեությունը	5
2	Պատրաստման հիմունքները	5
3	Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության էական դրույթներ	7
4	Անցում նոր կամ վերանայված ստանդարտներին և մեկնաբանություններին	14
5	Նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ	15
6	Առանցքային հաշվապահական դատողություններ և գնահատումներ	17
7	Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	18
8	Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	18
9	Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	23
10	Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ և վարձակալության գծով պարտավորություններ	24
11	Հարկում	25
12	Վարկային կորստի գծով պահուստի հատկացում	26
13	Այլ ակտիվներ	26
14	Բանկերից ստացված վարկեր	27
15	Այլ փոխառու միջոցներ	27
16	Ստորադաս վարկեր	28
17	Այլ պարտավորություններ	28
18	Սեփական կապիտալ	28
19	Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումներ	28
20	Պայմանական դեպքեր և պարտավորություններ	29
21	Չուտ տոկոսային եկամուտ	29
22	Միջնորդավճարների գծով եկամուտ, զուտ	29
23	Այլ գործառնական ծախսեր	30
24	Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	30
25	Ռիսկերի կառավարում	31
26	Իրական արժեքի չափում	40
27	Ակտիվների և պարտավորությունների մարման ժամկետների վերլուծություն	43
28	Կապակցված կողմերի բացահայտումներ	45
29	Ֆինանսական գործունեությունից բխող պարտավորությունների փոփոխություններ	47
30	Կապիտալի համարժեքություն	47
31	Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցող դեպքեր	48

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

«ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ բաժնետիրոջը և խորհրդին

Մեր կարծիքը

Մեր կարծիքով, ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում «ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ-ի (այսուհետ՝ «Ընկերություն») ֆինանսական վիճակն առ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ը, ինչպես նաև Ընկերության՝ այդ ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքներն ու դրամական միջոցների հոսքերը՝ համաձայն ՖՀՄՍ հաշվապահական ստանդարտների:

Աուդիտի առարկան

Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունները ներառում են.

- ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունն՝ առ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ը,
- այդ ամսաթվին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունը,
- այդ ամսաթվին ավարտված տարվա սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը,
- այդ ամսաթվին ավարտված տարվա դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը, և
- ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, որոնք ներառում են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության էական դրույթները և այլ բացատրական տեղեկատվություն:

Կարծիքի հիմքը

Մենք աուդիտն անցկացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը նկարագրված է մեր եզրակացության «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվություններին աուդիտի համար» բաժնում:

Մենք գտնում ենք, որ մեր կողմից ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Անկախություն

Մենք անկախ ենք Ընկերությունից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից թողարկված՝ Պրոֆեսիոնալ հաշվապահների միջազգային վարքագրի (ներառյալ՝ Անկախության միջազգային ստանդարտների) («ՀԷՄՍԻ Վարքագիր») սկզբունքների և էթիկական պահանջների, որոնք կիրառելի են Հայաստանի Հանրապետությունում ֆինանսական հաշվետվությունների մեր աուդիտի նկատմամբ: Մենք կատարել ենք էթիկայի գծով մեր այլ պարտականությունները՝ այս պահանջներին և ՀԷՄՍԻ Վարքագրին համապատասխան:

«Փրայվոթերիաուս Կուպերս Արմենիա» ՍՊԸ

ՀՀ, ք. Երևան 0010, Վազգեն Սարգսյան 2, «Կամար» բիզնես-կենտրոն, 8-րդ հարկ
Հեռ.՝ (37410) 512151, ֆաքս՝ (37410) 521000, www.pwc.com/am

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՍ հաշվապահական ստանդարտների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման, և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որն ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է ԸՆԿերության անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու, համապատասխան դեպքերում անընդհատության հետ կապված հարցերը բացահայտելու և ԸՆԿերության գործունեության անընդհատության ենթադրության հիման վրա հաշվետվությունները պատրաստելու համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ղեկավարությունը մտադիր է լուծարել ԸՆԿերությունը, ընդհատել դրա գործունեությունը, կամ երբ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձինք պատասխանատու են ԸՆԿերության ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման գործընթացի նկատմամբ վերահսկողության համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է՝ ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները՝ ամբողջությամբ վերցրած, զերծ են խարդախության կամ սխալների հետևանքով առաջացող էական խեղաթյուրումներից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, սակայն այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՍ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կբացահայտի էական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի հետևանքով, և համարվում են էական, երբ ողջամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք առանձին կամ միասին վերցրած, կարող են ազդեցություն ունենալ օգտագործողների՝ այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

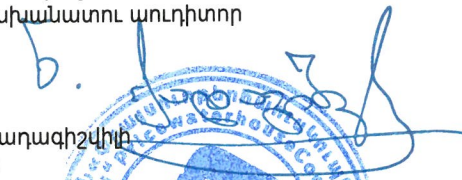
ԱՄՍ-ներին համապատասխան աուդիտի շրջանակներում մենք աուդիտի ողջ ընթացքում կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն: Ի յուրմե, մենք.

- Որոշում և գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվություններում խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրումների ռիսկը, մշակում և իրականացնում ենք այդ ռիսկերին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր աուդիտորական կարծիքը արտահայտելու համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրումը չհայտնաբերելու ռիսկն ավելի բարձր է սխալի հետևանքով առաջացածի համեմատ, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության չարաշահում:

- Ձեռք ենք բերում պատկերացում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, այլ ոչ թե Ընկերության ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- զնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և համապատասխան բացահայտումների ողջամտությունը:
- եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ, և հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք՝ արդյոք առկա է դեպքերի կամ հանգամանքների հետ կապված էական անորոշություն, որը կարող է նշանակալի կասկած հարուցել Ընկերության անընդհատ գործելու կարողության վրա: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մեզանից պահանջվում է աուդիտորական եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվություններում համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Այնուամենայնիվ, ապագա դեպքերը կամ իրավիճակները կարող են հանգեցնել նրան, որ Ընկերությանը դադարեցնի անընդհատության սկզբունքով գործունեությունը:
- զնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ՝ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց, ի թիվս այլ հարցերի, հաղորդում ենք աուդիտորական առաջադրանքի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Լևան Կանկալյան
Պատասխանատու աուդիտոր

Նինո Կադազիշվիլի
Տնօրեն

27 մայիսի 2025թ.
Երևան, Հայաստանի Հանրապետություն

PricewaterhouseCoopers Armenia LLC

«ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

Հազ. ՀՀ դրամ	Ծան.	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
ԱԿՏԻՎՆԵՐ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	7	16,203	30,909
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	8	93,105,821	83,406,426
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	9	117,116	377,116
Այլ ակտիվներ	13	14,456,885	9,551,563
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ	10	389,953	-
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	11	-	26,705
Ընդամենը ակտիվներ		108,085,978	93,392,719
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ			
Բանկերից ստացված վարկեր	14	52,837,257	56,491,041
Այլ փոխառու միջոցներ	15	30,007,461	20,057,905
Ստորադաս վարկեր	16	695,307	-
Ընթացիկ պարտավորություններ շահութահարկի գծով		561,939	515,267
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	11	40,146	-
Այլ պարտավորություններ	17	5,260,828	3,445,757
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	10	443,333	-
Ընդամենը պարտավորություններ		89,846,271	80,509,970
ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱԴԻՏԱԼ			
Բաժնետիրական կապիտալ	18	8,000,000	8,000,000
Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումների գծով պահուստ	19	63,937	63,937
Հիմնական միջոցների վերազնահատման պահուստ		-	138,824
Զբաղիված շահույթ		10,175,770	4,679,988
Ընդամենը սեփական կապիտալ		18,239,707	12,882,749
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱԴԻՏԱԼ ԵՎ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ		108,085,978	93,392,719

Հաստատվել է հրապարակման և ստորագրվել է 2025թ. մայիսի 27-ին:

Աղասի Գաապարյան
Գլխավոր տնօրեն

Սարգիս Սարիբեկյան
Գլխավոր հաշվապահ

«ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն

Հազ. ՀՀ դրամ	Ծան.	2024թ.	2023թ.
Տոկոսային եկամուտ ֆինանսական վարձակալությունից	21	11,567,690	8,980,746
Արդյունավետ տոկոսադրույքով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ	21	794,573	1,278,838
Տոկոսային ծախս	21	(5,317,134)	(4,679,844)
Չուտ տոկոսային եկամուտ		7,045,129	5,579,740
Վարկային կորստի գծով պահուստի հատկացում	12	(101,068)	(132,944)
Չուտ տոկոսային եկամուտ վարկային կորստի գծով ծախսից հետո		6,944,061	5,446,796
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	22	644,717	528,378
Միջնորդավճարների և այլ վճարների գծով ծախս	22	(225,731)	(214,554)
Չուտ վնաս արտարժույթով գործարքներից		(138,730)	(128,830)
Չուտ օգուտ արտարժույթի փոխարկումից		40,165	44,482
Այլ գործառնական եկամուտ		361,537	122,046
Ոչ տոկոսային եկամուտ		681,958	351,522
Անձնակազմի գծով ծախսեր		(540,885)	(569,971)
Այլ գործառնական ծախսեր	23	(130,391)	(144,104)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	24	(372,648)	(214,002)
Ոչ տոկոսային ծախս		(1,043,924)	(928,077)
Շահույթ մինչև շահութահարկով հարկումը		6,582,095	4,870,241
Շահութահարկի գծով ծախս	11	(1,225,137)	(795,730)
Հաշվետու տարվա շահույթ		5,356,958	4,074,511
Ընդամենը տարվա համապարփակ եկամուտ		5,356,958	4,074,511

«ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

Հազ. ՀՀ դրամ	Բաժնե- տիրական կապիտալ	Բաժնետոմ- սերի վրա հիմնված վճարում- ների պահուստ	Հիմնական միջոցների վերագնա- հատումից աճ	Զբաղիված շահույթ	Ընդամենը սեփական կապիտալ
Մնացորդն առ 1 հունվարի 2023թ.	3,847,439	59,891	138,824	4,758,038	8,804,192
Տարվա շահույթ	-	-	-	4,074,511	4,074,511
Ընդամենը տարվա համապարփակ եկամուտ	-	-	-	4,074,511	4,074,511
Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումներ (Ծան. 19)	-	4,046	-	-	4,046
Բաժնետիրական կապիտալի համալրում չբաշխված շահույթից	4,152,561	-	-	(4,152,561)	-
Մնացորդն առ 1 հունվարի 2024թ.	8,000,000	63,937	138,824	4,679,988	12,882,749
Տարվա շահույթ	-	-	-	5,356,958	5,356,958
Ընդամենը տարվա համապարփակ եկամուտ	-	-	-	5,356,958	5,356,958
Հիմնական միջոցների վաճառքի արդյունքում վերագնահատման ավելցուկի փոխանցումը չբաշխված շահույթին	-	-	(138,824)	138,824	-
Մնացորդն առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	8,000,000	63,937	-	10,175,770	18,239,707

«ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն

Հազ. ՀՀ դրամ	Ծան.	2024թ.	2023թ.
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր			
Ֆինանսական վարձակալությունից ստացված տոկոսներ		11,400,545	9,080,042
Ստացված տոկոսներ (հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով)		812,960	1,266,960
Վճարված տոկոսներ		(3,512,327)	(1,776,918)
Ստացված միջնորդավճարներ		644,717	528,378
Վճարված միջնորդավճարներ		(225,731)	(214,554)
Արտարժույթով գործարքներից իրացված օգուտ՝ հանած վնաս		(138,730)	(128,830)
Վճարված այլ գործառնական ծախսեր		(125,406)	(144,089)
Ստացված այլ եկամուտ		127,160	122,046
Լքիստավարձ և աշխատակազմին վճարված այլ գումարներ		(527,108)	(473,043)
Վճարված այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր		(232,327)	(161,979)
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր մինչև գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխությունները		8,223,753	8,098,013
<i>Գործառնական ակտիվների զուտ (աճ)/ նվազում</i>			
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ		(9,618,295)	(30,196,753)
Այլ ակտիվներ		(2,470,066)	1,501,106
<i>Գործառնական պարտավորությունների զուտ աճ/(նվազում).</i>			
Այլ պարտավորություններ		1,333,533	17,931
Գործառնական գործունեությամբ օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ մինչև շահութահարկը		(2,531,075)	(20,579,703)
Վճարված շահութահարկ		(1,111,614)	(597,277)
Գործառնական գործունեությամբ օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ		(3,642,689)	(21,176,980)
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր			
Հիմնական միջոցների ձեռքբերում		(13,134)	(27,241)
Հիմնական միջոցների վաճառքից մուտքեր		585,000	-
Ներդրումային գործունեությամբ օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ		571,866	(27,241)
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր			
Բանկային վարկերից մուտքեր	29	75,260,475	127,528,185
Բանկային վարկերի մարում	29	(81,443,324)	(111,712,999)
Այլ փոխառությունների ներգրավումից ստացված միջոցներ	29	15,813,646	9,115,411
Այլ փոխառությունների մարում	29	(7,210,063)	(3,704,169)
Ստորադաս փոխառություններից մուտքեր	29	692,420	-
Վարձակալության գծով պարտավորությունների մարում		(55,753)	
Ֆինանսական գործունեությամբ ստացված զուտ դրամական միջոցներ		3,057,401	21,226,428
Փոխարժեքային տարբերությունների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա		(1,284)	668
Դրամական միջոցների և դրամական միջոցների համարժեքների զուտ (նվազում)/աճ		(14,706)	22,875
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ տարեսկզբին	7	30,909	8,034
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ տարեվերջին	7	16,203	30,909

5-48 էջերում ներկայացված ծանոթագրությունները հանդիսանում են սույն ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը:

1 «ԱԿԲԱ Լիզինգ» ՓԲԸ-ն և նրա գործունեությունը

«ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպությունը ՓԲԸ-ն (այսուհետ՝ «Ընկերություն») ձևավորվել է 2003թ.-ի մարտի 30-ին որպես փակ բաժնետիրական ընկերություն Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն: Ընկերության գործունեությունը կարգավորվում է Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից: Ընկերությունն ունի վարկային կազմակերպության լիցենզիա:

Ընկերության հիմնական գործունեությունը ֆինանսական վարձակալության գծով գործառնություններն են իրավաբանական և ֆիզիկական անձ հաճախորդների հետ:

Ընկերության գրանցման հասցեն է՝ Ֆուչիկի փողոց, 1/1 շենք, 288, 289 տարածքներ, Երևան, Հայաստանի Հանրապետություն:

2024թ. և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ԱԿԲԱ Լիզինգ Վարկային Կազմակերպության միակ բաժնետերեր է «ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ը՝ 100% (այսուհետ՝ «Բանկ»):

ԱԿԲԱ Ֆեդերացիան Ընկերության վերջնական մայր ընկերությունն ու բաժնետերն է և չունի որևէ վերջնական վերահսկող կողմ:

2 Պատրաստման հիմունքները

Ընդհանուր դրույթներ Այս ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են ՀՀՄՍԽ կողմից հրապարակված՝ Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (այսուհետ՝ «ՀՄՄ ստանդարտներ»): Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստված են սկզբնական արժեքի հիմունքով՝ բացառությամբ ստորև ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մեջ բացահայտված դեպքերի: Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են հազար ՀՀ դրամով («ՀՀ դրամ»), եթե այլ բան նշված չէ:

Գործառնական միջավայր

Հայաստանի Հանրապետությունը շարունակում է տնտեսական բարեփոխումները և իրավական, հարկային ու օրենսդրական համակարգերի զարգացումը՝ շուկայական տնտեսության պահանջներին համապատասխան: Հայաստանի տնտեսության ապագա կայունությունը առավելապես կախված է այս բարեփոխումներից և զարգացումներից, ինչպես նաև կառավարության կողմից իրականացվող տնտեսական, ֆինանսական և դրամավարկային քաղաքականությունների արդյունավետությունից:

Ղեկավարությունը կարծում է, որ ձեռնարկում է համապատասխան միջոցներ՝ աջակցելու Ընկերության բիզնեսի կայունությանը ներկա պայմաններում:

Իրավական միջավայր

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Ընկերության դեմ կարող են հարուցվել դատական հայցեր և պահանջներ: Ղեկավարության համոզմամբ նման հայցերի և պահանջների արդյունքում ծագող հնարավոր պարտավորությունները (առկայության դեպքում) Եական բացասական ազդեցություն չեն ունենա Ընկերության ֆինանսական վիճակի կամ հետագա գործունեության արդյունքների վրա:

Հարկային միջավայր

ՀՀ-ում հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է և բնութագրվում է օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատական որոշումների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք երբեմն անորոշ են, հակասական և ենթակա են տարբեր մեկնաբանությունների: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության մի շարք մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են կիրառել տույժեր, տուգանքներ և տուկոսային վճարներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմինների կողմից լրացուցիչ հարկերի, տուգանքների կամ տուգանքների գծով պարտավորություններ չեն կարող առաջադրվել, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի:

Այս հանգամանքները կարող են ՀՀ-ում ստեղծել ավելի Եական հարկային ռիսկեր, քան այլ երկրներում: Ղեկավարությունը կարծում է, որ հարկային պարտավորությունները կատարվել են պատշաճ կերպով՝ մեկնաբանելով Հայաստանի գործող հարկային օրենսդրությունը, պաշտոնական հայտարարությունները և դատական որոշումները: Այնուամենայնիվ, համապատասխան մարմինների

մեկնաբանումները կարող են տարբեր լինել, և ֆինանսական հաշվետվությունների վրա ազդեցությունը կարող է զգալի լինել, եթե պետական մարմինները այնուամենայնիվ գործադրեն իրենց մեկնաբանումները:

Ապահովագրություն

Հայաստանի Հանրապետությունում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է, և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, դեռ չեն կիրառվում Հայաստանի Հանրապետությունում: Ընկերությունն ամբողջությամբ ապահովագրված չէ իր գրասենյակի և սարքավորումների վնասներից, գործունեության ընդհատումից և երրորդ կողմերի նկատմամբ պարտավորություններից, որոնք կարող են առաջանալ Ընկերության տարածքում տեղի ունեցած կամ նրա գործունեությանը վերաբերող պատահարների հետևանքով գույքին կամ շրջակա միջավայրին հասցված վնասից: Քանի դեռ Ընկերությունը համապատասխան ձևով ապահովագրված չէ, գոյություն ունի ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է զգալի բացասական ազդեցություն ունենալ գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

Պատերազմ Ռուսաստանի և Ուկրաինայի միջև. 2022թ. փետրվարից հետո, Ռուսաստանի Դաշնության և Ուկրաինայի միջև ռազմական հակամարտության պատճառով մի շարք երկրներ պատժամիջոցներ սահմանեցին Ռուսաստանի Դաշնության դեմ: Հակամարտությունը ազդում է ոչ միայն երկու երկրների տնտեսական ակտիվության, այլև ընդհանուր առմամբ համաշխարհային տնտեսության վրա: Պատժամիջոցների հետևանքով աշխարհի շատ երկրներում ապրանքների և պարենային ապրանքների գները բարձրացել են, ռեսուրսների մատակարարման միջև հաստատված կապերը խաթարվել են, գնաճը ևս ազդել է գների մակարդակի վրա, և նաև վերլուծաբանները կանխատեսում են համաշխարհային տնտեսության ոլորտների համար որոշակի տնտեսական հետևանքներ:

Ռուսաստան-Ուկրաինա պատերազմի բռնկումից ի վեր ԵՄ արտահանման հոսքերը շարունակաբար ավելի մեծ ծավալով վերաուղղորդվում են դեպի Արևելյան Եվրոպայի և Կենտրոնական Ասիայի այլ տնտեսություններ: Նման վերաուղղորդման արդյունքում ընդլայնվել են հարակից առևտրային և տրանսպորտային ծառայությունների ծավալները, կրճատվել է մրցակցությունը դեպի Ռուսաստան հայրենական արտադրանքի արտահանման համար և տարածաշրջանում ակտիվացել են նախկինում պասիվ ներդրումները:

2022թ. մարտից ԵՄ-ի առևտրային պատժամիջոցները գրեթե կիսով չափ կրճատել են բլոկի ապրանքների արտահանումը Ռուսաստան և Բելառուս:

Կարճաժամկետ հեռանկարում հակամարտությունը բանակցային ճանապարհով կարգավորելու հավանականությունը մնում է ցածր, և կարելի է ակնկալել, որ պատերազմը կլինի երկարատև և առևտրային պատժամիջոցները կկրեն շարունակական բնույթ: Սա, ամենայն հավանականությամբ, երկարաժամկետ ազդեցություն կունենա համաշխարհային առևտրի օրինաչափությունների վրա: Առևտրային հոսքերի փոփոխությունը և տնտեսական ակտիվության ներհոսքը Արևելյան Եվրոպայում և Կենտրոնական Ասիայում կայուն ազդեցություն կունենա ենթակառուցվածքների զարգացման, ՏՏ և արտադրության ոլորտների վրա: Երկրների կառավարությունները պետք է զգուշորեն հավասարակշռեն Ռուսաստանի հետ կապերի պահպանման տնտեսական օգուտները՝ երկրորդական պատժամիջոցներից խուսափելու համար:

Թեև Ռուսաստանից դրամական փոխանցումների ներհոսքի անկումը շարունակվում է, Հայաստանի տնտեսությունը 2024թ. գրանցել է կայուն աճ՝ 5.9% (2023թ.՝ 8.7%): Ըստ տնտեսության ոլորտների վերլուծությունը ցույց է տալիս, որ տնտեսական ակտիվությունը կշարունակի պայմանավորված լինել շինարարության, առևտրի և արդյունաբերության ոլորտների աճով:

Ընկերությունն իր PD-ի կանխատեսումները և ԱԿԿ-ի հաշվարկները պատրաստելիս հաշվի է առել վերը նշված դիտարկումները և ակնկալիքները:

Հայաստանը վերջին տարիներին ենթարկվել է մի շարք էական սոցիալ-քաղաքական և տնտեսական ցնցումների, ընդ որում, 2020թ. -ին երկակի ուժով՝ հաշվի առնելով COVID-19 համավարակի մարտահրավերները և Ադրբեջանի հետ լարվածության մեծացումը: Առանձնահատուկ ուշադրության արժանի իրադարձություններից է 2023թ. ավելի քան 100,000 էթնիկ հայերի ներհոսքը Լեռնային Ղարաբաղից Հայաստան՝ պայմանավորված Ադրբեջանի կառավարության կողմից Լեռնային Ղարաբաղը լիովին վերահսկողության տակ վերցնելու հետևանքով առաջացած անվտանգային լարվածության աճով:

Ըստ կարգավորող մարմնի գնահատականների, չնայած վերջին երկու տարիներին թողարկման ճեղքվածքը դրական է եղել, այն այժմ հիմնականում կրճատվել, և ակնկալվում է, որ ՀՆԱ-ն կվերադառնա իր ներուժի մակարդակին: Միևնույն ժամանակ, ԿԲ-ի թողարկման ճեղքվածքի գնահատականները արտացոլում էին ոչ ներառական աճը՝ հաշվի առնելով ապագա տնտեսական պայմանների վերաբերյալ առկա անորոշությունները: Այս դինամիկան կապված է ոչ կառուցվածքային աճի հետ, քանի որ վերջին տնտեսական ընդլայնման մեծ մասը կարող է պայմանավորված լինել ժամանակավոր կամ նեղ ոլորտային գործոններով, այլ ոչ թե արտադրողականության, կարողությունների և երկարաժամկետ աճի բաղադրիչների կայուն բարելավմամբ:

Ակնկալվում է, որ 2025թ. -ին գնաճը կհասնի 2.8 տոկոսի՝ տոկոսադրույքների կրճատման և արժույթի թուլացման պատճառով:

Ապագայի կանխատեսումների առումով, թեև տնտեսական հեռանկարը շարունակում է դրական մնալ՝ 2025թ. 5% կայուն աճի կանխատեսումներով, երկարաժամկետ աճը շարունակում է մնալ սահմանափակված՝ ելնելով համակարգային մի շարք խնդիրներից, ինչպիսիք են Հայաստանի կախվածությունը ապրանքների արտահանումից, լոգիստիկ մարտահրավերները և Ադրբեյջանի հետ շարունակվող աշխարհաքաղաքական լարվածությունը: Այս գործոնները կշարունակեն ռիսկ ներկայացնել, հատկապես տարածաշրջանային անվտանգության զարգացող դինամիկայի ներքո:

Fitch վարկանիշային գործակալությունը հաստատել է Հայաստանի երկարաժամկետ արտադրողական թողարկողի պարտագանցման վարկանիշը (IDR) «BB-»՝ կայուն կանխատեսմամբ, 2025թ. հունվարի 24-ին:

Ընթացիկ և ապագա տնտեսական իրավիճակի երկարաժամկետ ազդեցությունները դժվար է գնահատել, և ղեկավարության ներկա ակնկալիքներն ու գնահատականները կարող են տարբերվել իրական արդյունքներից:

Ֆինանսական հաշվետվությունները արտացոլում են Ընկերության գործառնությունների և ֆինանսական վիճակի վրա հայկական բիզնես միջավայրի ազդեցության վերաբերյալ ղեկավարության գնահատականը: Ապագա բիզնես միջավայրը կարող է տարբերվել ղեկավարության գնահատականից:

Գնահատման անորոշություն. 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հասանելի տեղեկատվության հիման վրա, Ընկերությունը ապագայում սպասվող դրամական հոսքերի գնահատումները արտացոլել է ակնկալվող վարկային կորուստների (Ծանոթագրություն 8) և հիմնական միջոցների իրական արժեքների վերագնահատումներում (Ծանոթագրություն 9):

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության Էական դրույթներ

Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ

Սկզբնական ճանաչում

Ճանաչման ամսաթիվը

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների բոլոր կանոնավոր գնումներն ու վաճառքները ճանաչվում են գործարքի ամսաթվին, այսինքն՝ այն ամսաթվին, երբ Ընկերությունը պարտավորվում ձեռք բերել ակտիվ կամ պարտավորությունը: Կանոնավոր են համարվում ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների այնպիսի գնումները կամ վաճառքները, որոնք պահանջում են ակտիվի մատակարարում տվյալ շուկայում գործող նորմերով կամ գործարար սովորույթներով սահմանված ժամկետի ընթացքում:

Ակզբնական չափում

Սկզբնական ճանաչման ժամանակ ֆինանսական գործիքների դասակարգումը կախված է դրանց պայմանագրային պայմաններից և գործիքների կառավարման բիզնես մոդելից: Ֆինանսական գործիքները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով և գործարքի ծախսերը նվազեցվում կամ ավելացվում են տվյալ գումարին, բացառությամբ շահույթի կամ վնասի միջոցով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների:

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների չափման կատեգորիաներ

Ընկերությունը դասակարգում է իր բոլոր ֆինանսական ակտիվները՝ հիմնվելով ակտիվների կառավարման բիզնես մոդելի և ակտիվի պայմանագրային պայմանների վրա, չափումն իրականացնելով՝

- Ամորտիզացված արժեքով,
- Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով,
- Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Բիզնես մոդելի գնահատում

Բիզնես մոդելն արտացոլում է այն մեթոդը, որի միջոցով Ընկերությունը կառավարում է իր ակտիվները՝ դրամական հոսքերի հավաքագրման նպատակով. արդյո՞ք Ընկերության նպատակն է՝ (i) ակտիվներից հավաքագրել բացառապես պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերը («ակտիվների պահում պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրման նպատակով»), թե (ii) ակտիվներից հավաքագրել և՛ պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերը, և՛ ակտիվների վաճառքից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերը («ակտիվների պահում պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրման և վաճառքի նպատակով»), կամ, եթե (i) կամ (ii) պարբերությունները կիրառելի չեն, ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են «այլ» բիզնես մոդելի և չափվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Ընկերության բիզնես մոդելը գնահատվում է ոչ թե գործիք առ գործիք, այլ համախմբված՝ պորտֆելի մակարդակով, հիմնվելով դիտարկելի գործոնների վրա, ինչպիսիք են.

- Բիզնես մոդելի արդյունավետության և այդ բիզնես մոդելի շրջանակներում պահվող ակտիվների գնահատման և Ընկերության առանցքային ղեկավար անձնակազմին ներկայացման մեխանիզմները,
- Բիզնես մոդելի արդյունավետության (և այդ բիզնես մոդելի շրջանակներում պահվող ակտիվների) վրա ազդող ռիսկերը, մասնավորապես, այդ ռիսկերի կառավարման մեխանիզմները
- Բիզնեսի կառավարիչների փոխհատուցման եղանակները (օրինակ՝ փոխհատուցումը հիմնված է կառավարվող ակտիվների իրական արժեքների կամ պայմանագրային դրամական հոսքերի վրա),
- Վաճառքների ակնկալվող հաճախականությունը, արժեքը և ժամկետները նույնպես հանդիսանում են Ընկերության գնահատման կարևոր գործոններ:

Բիզնես մոդելի գնահատման հիմքում ընկած են ողջամիտ ակնկալվող սցենարները՝ առանց հաշվի առնելու «վատագույն սցենար» կամ «սթրեսային» սցենարները: Եթե սկզբնական ճանաչումից հետո դրամական միջոցների հոսքերը տեղի են ունենում Ընկերության սկզբնական ակնկալիքներից տարբեր կերպով, Ընկերությունը չի փոխում տվյալ բիզնես մոդելում պահվող մնացած ֆինանսական ակտիվների դասակարգումը, սակայն հետագայի համար հաշվի է առնում այդ տեղեկատվությունը նոր առաջացող կամ նոր ձեռք բերվող ֆինանսական ակտիվները գնահատելիս:

SPPI գնահատումներ

Որպես դասակարգման գործընթացի երկրորդ քայլ, Ընկերությունը գնահատում է ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները՝ պարզելու համար, թե արդյոք դրանք բավարարում են SPPI գնահատման պահանջներին:

Այս գնահատման նպատակով, մայր գումար հասկացությունը սահմանվում է որպես ֆինանսական ակտիվի իրական արժեք սկզբնական ճանաչման ժամանակ և կարող է փոխվել ֆինանսական ակտիվի կյանքի ընթացքում (օրինակ՝ եթե կան մայր գումարի մարումներ կամ վարձատրության/զեղչի ամորտիզացիա):

Վարկային պայմանագրի մեջ սովորաբար տոկոսի ամենակարևոր տարրերն են՝ փողի ժամանակային արժեքը և վարկային ռիսկը: SPPI գնահատումը իրականացնելու համար Ընկերությունը կիրառում է դատողություն և հաշվի է առնում համապատասխան գործոններ, ինչպիսիք են ֆինանսական ակտիվի արժույթը և տոկոսադրույքի գործողության ժամանակահատվածը:

Համեմատության համար, այն պայմանագրային դրույթները, որոնք առաջացնում են ավելի քան նվազագույն ենթարկվածություն ռիսկերին կամ պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերի տատանողականության, որոնք կապված չեն բազային վարկային պայմանագրի հետ, չեն առաջացնում միայն մայր գումարի և դրա չմարված մասի վրա տոկոսի վճարում հանդիսացող պայմանագրային

դրամական միջոցների հոսքեր: Այս դեպքերում ֆինանսական ակտիվը պետք է չափվի իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Ֆինանսական վարձակալության համար ստացված և տրված կանխավճարներ

Ընկերությունը վարձակալներից ստացված կանխավճարները և վարձակալված գույքի մատակարարներին տրված կանխավճարները դիտարկում է որպես դրամական հոդվածներ և ճանաչում է դրանց գծով ֆինանսական պարտավորությունները և ֆինանսական ակտիվները:

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների վերադասակարգում

Ընկերությունը չի վերադասակարգում իր ֆինանսական ակտիվները՝ դրանց սկզբնական ճանաչումից հետո, բացառությամբ այն բացառիկ հանգամանքների, որոնց դեպքում Ընկերությունը փոխում է ֆինանսական ակտիվների կառավարման բիզնես մոդելը:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները բաղկացած են դրամական միջոցներից և կարճաժամկետ ավանդներից, որոնք մարվում են ծագման օրվանից ինսուլն օրվա ընթացքում և զերծ են պայմանագրային սահմանափակումներից:

Դրամական միջոցները և դրամական միջոցների համարժեքները հաշվառվում են ԱՀ-ում, քանի որ. (i) դրանք պահվում են պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրման նպատակով, և այդ դրամական միջոցների հոսքերն իրենցից ներկայացնում են միայն մայր գումարի և տոկոսագումարի վճարում, և (ii) դրանք չեն որոշված որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Փոխառություններ

Սկզբնական ճանաչումից հետո փոխառությունները հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Օգուտները և վնասները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, երբ փոխառությունները ապաճանաչվում են, ինչպես նաև ամորտիզացիայի գործընթացում:

Եթե Ընկերությունը գնում է իր սեփական պարտքը, այն հանվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունից, և պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և վճարված հատուցման միջև տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ և ֆինանսական վարձակալությունից ստացված եկամտի ճանաչումը

Վարձակալության սկիզբը վարձակալության պայմանագրի ամսաթվից և կողմերի՝ վարձակալության հիմնական դրույթների կատարման հանձնառության ստանձնման ամսաթվից ամենավաղն է: Այս ամսաթվի դրությամբ՝

- վարձակալությունը դասակարգվում է որպես ֆինանսական վարձակալություն, և
- Որոշվում են վարձակալության ժամկետի մեկնարկին ճանաչվելիք գումարները:

Վարձակալության ժամկետի մեկնարկն այն ամսաթիվն է, որից սկսած վարձակալն իրավասու է իրագործել վարձակալված ակտիվն օգտագործելու իր իրավունքը: Դա վարձակալության սկզբնապես ճանաչման ամսաթիվն է (այսինքն՝ վարձակալության արդյունքում առաջացած, համապատասխանաբար, ակտիվների, պարտավորությունների, եկամուտների կամ ծախսերի ճանաչումն է:

Ֆինանսական վարձակալության ժամկետի մեկնարկի պահից Ընկերությունը ճանաչում է վարձակալությունում գույքի ներդրումների գումարը, որը նվազագույն վարձակալական վճարների գծով ստացվելիք գումարն է՝ զեղչված վարձակալությամբ նախատեսված տոկոսադրույքով: Համախառն ներդրումների և դրանց ներկա արժեքի տարբերությունը ճանաչվում է որպես ֆինանսական վարձակալության գծով չվաստակած եկամուտ:

Ֆինանսական եկամտի ճանաչումը հիմնված է այնպիսի գրաֆիկի վրա, որն ապահովում է հատուցման հաստատուն պարբերական դրույք ֆինանսական վարձակալության շրջանակներում վարձատուի գույք

ներդրումների նկատմամբ: Սկզբնական ուղղակի ծախսումները ներառվում են ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների սկզբնական գնահատման մեջ:

Վերանայված վարձակալություն

Հնարավորության դեպքում Ընկերությունը ձգտում է վերակառուցել վարձակալությունները, այլ ոչ թե բռնագանձել գրավադրված գույքը: Դա կարող է տեղի ունենալ վճարումների ժամկետները երկարաձգելու կամ նոր պայմաններով վարձակալության պայմանագրի կնքման միջոցով:

Ընկերությունը ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվը, օրինակ՝ հաճախորդին տրված վարձակալությունը, երբ պայմաններն այն աստիճան են վերանայվել, որ այն դարձել է հիմնովին նոր վարձակալություն, և տարբերությունը ճանաչվում է որպես ապաճանաչումից օգուտ կամ վնաս այն չափով, որքանով արժեզրկումից կորուստը դեռ չի ճանաչվել: Նոր ճանաչված վարձակալության ակնկալվող վարկային կորուստների չափման նպատակով դրանք դասակարգվում են 1-ին փուլում, քանի դեռ նոր վարձակալությունը չի համարվում ձեռք բերված կամ սկզբնավորված՝ վարկային տեսանկյունից արժեզրկված (POCI): Երբ Ընկերությունը գնահատում է՝ արդյոք պետք է ապաճանաչել հաճախորդին տրված վարձակալությունը թե ոչ, հաշվի է առնում հետևյալ գործոնները՝

- Վարձակալության արժույթի փոփոխությունը,
- Գործընկերոջ փոփոխությունը,
- Եթե փոփոխությունն այնպիսին է, որ գործիքն այլևս չի բավարարում SPPI չափանիշին:

Եթե փոփոխությունը չի հանգեցնում զգալիորեն տարբերվող դրամական հոսքերի, փոփոխությունը չի բերում ապաճանաչման: Հիմք ընդունելով սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով (EIR) զեղչված դրամական հոսքերի փոփոխությունը, Ընկերությունը հաշվառում է փոփոխությունից օգուտը կամ վնասը՝ ներկայացնելով այն ֆինանսական արդյունքների մասին ֆինանսական հաշվետվությունում որպես տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքով (EIR), այն չափով, որքանով արժեզրկումից վնասը դեռ չի հաշվառվել:

Այն փոփոխությունների համար, որոնք չեն հանգեցնում ապաճանաչման, Ընկերությունը նաև վերագնահատում է, թե արդյոք տեղի է ունեցել վարկային ռիսկի զգալի աճ կամ արդյոք ակտիվները պետք է դասակարգվեն որպես արժեզրկված: Երբ ակտիվը փոփոխության արդյունքում դասակարգվում է որպես արժեզրկված, այն պետք է տեղափոխվի 3-րդ փուլ: Որպեսզի վերակառուցված վարձակալությունը վերադասակարգվի և դուրս բերվի 3-րդ փուլից, պետք է բավարարվեն ստորև նշված պայմանները.

- Ամսական վճարումների գրաֆիկով վարձակալության դեպքում, ժամկետանց գումարները ամբողջությամբ վճարվել են, մայր գումարի և տոկոսների 3 անընդմեջ վճարումներ կատարվել են՝ փոփոխված վճարման ժամանակացույցի համաձայն, և 7 օրից ավել ժամկետանց օրեր տեղի չեն ունեցել:
- Ճկուն վճարման գրաֆիկով վարձակալությունների դեպքում, ժամկետանց գումարները ամբողջությամբ վճարվել են, այնուհետև մայր գումարի և տոկոսների հերթական վճարումները կատարվել են նվազագույնը 6 ամիս փորձաշրջանով՝ փոփոխված վճարման ժամանակացույցի համաձայն, և 7 օրից ավել ժամկետանց օրեր տեղի չեն ունեցել:

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը (կամ, անհրաժեշտության դեպքում, ֆինանսական ակտիվի մի մասը կամ համանման ֆինանսական ակտիվների խմբի մի մասը) ապաճանաչվում է, երբ.

- Ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու իրավունքը սպառվել է.
- Ընկերությունը փոխանցել է ակտիվից դրամական միջոցների հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը կամ պահպանում է այդ իրավունքը, բայց պարտավորվում է ստացված գումարներն ամբողջությամբ և առանց էական ուշացման փոխանցել երրորդ կողմին՝ փոխանցման համաձայնագրով, ինչպես նաև,
- Ընկերությունը (ա) փոխանցել է ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, կամ (բ) չի փոխանցել և չի պահպանել ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, սակայն փոխանցել է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողության իրավունքը:

Երբ շարունակվող մասնակցությունը ձեռք է բերում փոխանցվող ակտիվի գծով թողարկված/կամ գնված օպցիոնի ձև (ներառյալ՝ դրամական միջոցներով մարվող օպցիոններ կամ նմանատիպ

գործիքներ), Ընկերության մասնակցության չափը որոշվում է այն գումարի չափով, որով Ընկերությունը կարող է հետ գնել փոխանցված ակտիվը, բացառությամբ իրական արժեքով գնահատված ակտիվի գծով վաճառված օպցիոնի (ներառյալ՝ դրամական միջոցներով մարվող օպցիոններ կամ նմանատիպ գործիքներ), երբ շարունակվող մասնակցության չափը համարվում է հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնը՝ փոխանցված ակտիվի իրական արժեք և օպցիոնի իրագործման գին:

Դուրսգրում

Ֆինանսական ակտիվները ամբողջությամբ կամ մասամբ դուրս են գրվում այն ժամանակ, երբ Ընկերությունը սպառել է դրանց վերականգնման բոլոր գործնական հնարավորությունները և եզրակացրել է, որ չկան այդպիսի ակտիվների վերականգնման հիմնավորված ակնկալիքներ: Դուրսգրումն իրենից ներկայացնում է ակտիվի ապաճանաչում: Ընկերությունը կարող է դուրս գրել դեռևս հարկադիր բռնագանձման գործընթացում գտնվող ֆինանսական ակտիվները, այն դեպքում, երբ Ընկերությունը փորձում է բռնագանձել պայմանագրային պարտավորության գումարները՝ առանց վերականգնման ողջամիտ ակնկալիքի:

Եթե դուրս գրվող գումարը գերազանցում է կուտակված կորուստների պահուստը, տարբերությունը նախ ավելացվում է պահուստին, որը այնուհետև կիրառվում է համախառն հաշվեկշռային արժեքի հանդեպ:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ֆինանսական պարտավորություններն ապաճանաչվում են դրանց մարման պարագայում (այսինքն, երբ պարտավորությունը կատարվում է, կամ պայմանագրով նշված պարտավորությունը դադարում է կամ սպառվում է դրա իրականացման ժամկետը):

Ընկերության և նրա սկզբնական փոխատուների միջև էապես տարբեր պայմաններով պարտքային գործիքների փոխանակումը, ինչպես նաև առկա ֆինանսական պարտավորությունների պայմանների էական փոփոխությունները հաշվառվում են որպես սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մարում և նոր ֆինանսական պարտավորության ճանաչում:

Պայմանները էապես տարբերվում են, եթե նոր պայմաններով դրամական միջոցների հոսքերի գեղչված ներկա արժեքը ներառյալ վճարված վճարները՝ առանց ստացված և գեղչված վճարների՝ օգտագործելով սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը, առնվազն 10%-ով տարբերվում է սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մնացած դրամական հոսքերի գեղչված ներկա արժեքից:

Եթե պարտքային գործիքների փոխանակումը կամ պայմանների փոփոխությունը հաշվառվում է որպես մարում, ցանկացած ծախսեր կամ վճարներ ճանաչվում են շահույթ կամ վնաս մարումից: Եթե փոխանակումը կամ փոփոխությունը չի հաշվառվում որպես մարում, ցանկացած ծախսեր կամ վճարներ ճշգրտում են պարտավորության հաշվեկշռային արժեքը և ամորտիզացվում են փոփոխված պարտավորության մնացած ժամկետի ընթացքում:

Պարտավորությունների փոփոխությունները, որոնք չեն հանգեցնում մարման, հաշվառվում են որպես գնահատման փոփոխություն՝ օգտագործելով կուտակային փոխհատուցման մեթոդը, ցանկացած օգուտ կամ վնաս ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ հաշվեկշռային արժեքների տարբերության տնտեսական էությունը վերագրվում է սեփականատերերի հետ կապիտալ բնույթի գործարքի:

Ֆարկում

Շահութահարկի գծով ընթացիկ ծախսը հաշվարկվում է ՀՀ օրենսդրության համաձայն:

Ընթացիկ հարկը ժամանակաշրջանի հարկվող շահույթի գծով վճարման ենթակա ակնկալվող շահութահարկի գումարն է, որը հաշվարկվում է՝ կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ, ինչպես նաև նախորդ տարիների վճարման ենթակա հարկերի գծով կատարված ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են՝ կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ վերջինները հակադարձելիս՝ հիմք ընդունելով այն օրենքների դրույթները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ, ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Հիմնական միջոցներ

Սկզբնական ճանաչման ժամանակ հիմնական միջոցները արտացոլվում են սկզբնական արժեքով առանց ամենօրյա սպասարկման ծախսերի՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և կուտակված արժեզրկումը: Այդ գումարը ներառում է սարքավորման փոխարինման ժամանակ կատարված ծախսերը, եթե դրանք բավարարում են ճանաչման չափանիշներին:

Հիմնական միջոցների հաշվեկշռային արժեքը վերանայվում է արժեզրկման տեսանկյունից այն դեպքում, երբ առաջանում են դեպքերի կամ իրավիճակների այնպիսի փոփոխություններ, որոնք վկայում են, որ այդպիսի ակտիվների արժեքը, հնարավոր է, որ չի փոխհատուցվի:

Սկզբնական արժեքով սկզբնական ճանաչումից հետո հողը, շենքերը և փոխադրամիջոցները արտացոլվում են վերագնահատված արժեքով, որն իրենից ներկայացնում է իրական արժեքը վերագնահատման ամսաթվի դրությամբ՝ հանած համապատասխան կուտակված մաշվածությունն ու կուտակված արժեզրկումից կորուստները: Վերագնահատումն իրականացվում է բավարար պարբերականությամբ, որպեսզի վերագնահատված ակտիվի իրական արժեքը էականորեն չտարբերվի դրա հաշվեկշռային արժեքից:

Հիմնական միջոցների միավորի նկատմամբ սեփական կապիտալում ներառված վերագնահատումից աճն ուղղակիորեն փոխանցվում է չբաշխված շահույթին, երբ ակտիվն ապաճանաչվում է:

Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով՝ ակտիվների ներքոնշյալ օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետների ընթացքում՝

	Օգտակար ծառայության ժամկետ՝ արտահայտված տարիներով
Շենքեր	46
Սարքավորումներ	7-20
Տրանսպորտային միջոցներ	8
Այլ ոչ ընթացիկ ակտիվներ	7-15

Ակտիվի մնացորդային արժեքները, օգտակար ծառայության ժամկետները և մաշվածության հաշվարկման մեթոդները վերանայվում և, եթե անհրաժեշտ է, փոփոխվում են յուրաքանչյուր հաշվետու տարվա վերջում:

Վերանորոգումների և արդիականացման հետ կապված ծախսումները ծախսագրվում են կատարման ժամանակ և ներառվում են այլ գործառնական ծախսերի կազմում բացառությամբ, եթե դրանք որակավորվում են որպես կապիտալացվող:

Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները ներառում են համակարգչային ծրագրեր և լիցենզիաներ:

Առանձին ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները սկզբնապես ճանաչվում են ձեռքբերման արժեքով: Ձեռնարկատիրական միավորման արդյունքում ձեռքբերված ոչ նյութական ակտիվների արժեքը ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ դրանց իրական արժեքն է: Սկզբնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և կուտակված արժեզրկումից կորուստները:

Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետները կարող են լինել որոշակի կամ անորոշ: Որոշակի օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող ոչ նյութական ակտիվները ամորտիզացվում են գծային մեթոդով՝ 1-10 տարի օգտակար ծառայության ընթացքում և գնահատվում են արժեզրկման տեսանկյունից, երբ առկա են ոչ նյութական ակտիվի արժեզրկման հայտանիշեր: Անորոշ օգտակար ծառայության ժամկետով ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիայի հաշվարկման մեթոդները և ժամկետները վերանայվում են, նվազագույնը՝ յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջում:

Պարտավորությունների և վճարների գծով պահուստներ

Դրանք հաշվեգրվում են, երբ Ընկերությունն, անցյալ դեպքերի արդյունքում ունի իրավաբանորեն ամրագրված կամ ենթադրվող պարտավորություն և հավանական է, որ այդ պարտավորությունը մարելու համար կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող ռեսուրսների արտահոսք, ինչպես նաև պարտավորության չափը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

Բաժնետիրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը և չմարվող արտոնյալ հայեցողական շահաբաժիններով բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես սեփական կապիտալ: Նոր բաժնետոմսերի թողարկմանը վերաբերող ուղղակի ծախսերը, բացառությամբ ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման դեպքերի, արտացոլվում են սեփական կապիտալում որպես թողարկման գծով մուտքերից նվազեցում: Երբ թողարկման արդյունքում ստացված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, տարբերությունը ճանաչվում է որպես էմիսիոն եկամուտ:

Շահաբաժիններ

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ շահաբաժինները նվազեցվում են սեփական կապիտալից և ճանաչվում են որպես պարտավորություն միայն այն դեպքում, երբ դրանք հայտարարվել են մինչև հաշվետու ամսաթիվը ներառյալ: Մինչև հաշվետու ամսաթիվը առաջարկված կամ հաշվետու ամսաթվից հետո մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվը առաջարկված կամ հայտարարված շահաբաժինները բացահայտվում են ֆինանսական հաշվետվություններում:

Պայմանական ակտիվներ և պարտավորություններ

Պայմանական պարտավորությունները չեն արտացոլվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, այլ բացահայտվում են հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ պարտավորության մարման հետ կապված ռեսուրսների արտահոսքը համարվում է քիչ հավանական: Պայմանական ակտիվները չեն արտացոլվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում և բացահայտվում են հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններում այն դեպքերում, երբ դրանց հետ կապված տնտեսական օգուտների ներհոսքը համարվում է հավանական:

Միջնորդավճարների գծով եկամուտ

Հաճախորդներին մատուցվող ծառայություններից ընկերությունը ստանում է միջնորդավճարների գծով եկամուտ: Միջնորդավճարների գծով եկամուտը կարող է բաժանվել հետևյալ երկու խմբի.

Միջնորդավճարների գծով եկամուտ, որը ստացվում է որոշակի ժամանակահատվածում մատուցվող ծառայություններից

Միջնորդավճարների գծով եկամուտը, որը ստացվում է որոշակի ժամանակահատվածում մատուցվող ծառայություններից, հաշվեգրվում է այդ ժամանակահատվածի ընթացքում, քանի որ համապատասխան կատարողական պարտավորությունները բավարարված են:

Կոմիսիոն վճարները կամ դրանց բաղկացուցիչ մասերը, որոնք կապված են որոշակի կատարողական պարտավորությունների հետ, ճանաչվում են համապատասխան ցուցանիշների բավարարումից հետո: Երբ պայմանագրով նախատեսված է փոփոխական փոխհատուցում, միջնորդավճարների գծով եկամուտը ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով որ հավանական է, որ ճանաչված կուտակային եկամտի զգալի մասի հակադարձում տեղի չի ունենա, մինչև հետագայում լուծվի փոփոխական փոխհատուցման հետ կապված անորոշությունը:

Արտարժույթի վերահաշվարկ

Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով, որը ընկերության գործառնական ու հաշվետվությունների ներկայացման արժույթն է: Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթի՝ գործարքի օրվա միջին շուկայական փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվներն ու պարտավորությունները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ կիրառելով հաշվետու ամսաթվի փոխարժեքը: Արտարժույթով արտահայտված գործարքների փոխարկումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում որպես արտարժույթի փոխարկումից օգուտ՝ հանած վնաս: Ոչ դրամական հոդվածների համար, որոնք ներկայացվում են արտարժույթով արտահայտված սկզբնական արժեքով, վերագնահատման ժամանակ կիրառվում է սկզբնական գործարքի ամսաթվի փոխարժեքը: Իրական արժեքով հաշվառվող արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամական հոդվածները վերահաշվարկվում են՝ կիրառելով իրական արժեքի որոշման օրվա փոխարժեքը:

Արտարժույթով գործարքի պայմանագրային փոխարժեքի և գործարքի օրվա դրությամբ Կենտրոնական բանկի փոխարժեքի տարբերությունները ներառված են որպես Արտարժույթով գործարքներից իրացված օգուտ՝ հանած վնաս 33 Կենտրոնական բանկի պաշտոնական փոխարժեքները 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին կազմել են համապատասխանաբար 396.56 33 դրամ և 404.79 դրամ 1 ԱՄՆ դոլարի դիմաց, և 413.89 33 դրամ և 447.9 33 դրամ 1 եվրոյի դիմաց:

Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումներ

Ընկերության աշխատակիցները (ներառյալ ավագ ղեկավարները) վարձատրություն են ստանում բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումների տեսքով, այսպիսով աշխատակիցները ծառայություններ են մատուցում «ԱԿԲԱ Բանկ» ԲԲԸ-ի բաժնային գործիքների դիմաց (բաժնետոմսով մարվող գործարքներ) վարձատրության նկատառումով:

Բաժնային գործիքներով մարվող գործարքներ

Բաժնային գործիքներով մարվող գործարքների արժեքը որոշվում է իրական արժեքով այն ամսաթվի դրությամբ, երբ վարձատրությունը տրամադրվում է համապատասխան գնահատման մոդելի կիրառմամբ, որի հետագա մանրամասները տրված են Ծանոթագրություն 19-ում:

Այդ ծախսը ճանաչվում է անձնակազմի ծախսերում՝ սեփական կապիտալի համապատասխան աճի հետ միասին այն ժամանակաշրջանի ընթացքում, որում ծառայությունը մատուցվել է և անհրաժեշտության դեպքում, կատարողականի պայմանները կատարվել են (տրամադրման ժամանակաշրջանում):

Ծախս չի ճանաչվում այն վարձատրությունների համար, որոնք, ի վերջո, չեն առաջացնում իրավունք, քանի որ շուկայական պայմանները և/կամ ծառայության պայմանները չեն կատարվել: Այն դեպքում, երբ վարձատրությունը ներառում է շուկայական կամ իրավունք չառաջացնող պայման, գործարքները համարվում են կատարված՝ անկախ նրանից, թե շուկայական կամ իրավունքի առաջացման պայմանը բավարարված է թե ոչ, պայմանով, որ կատարողական և/կամ ծառայության բոլոր մյուս պայմանները բավարարված են:

Երբ բաժնային գործիքներով մարվող գործարքի պայմանները փոփոխվում են, ճանաչված նվազագույն ծախսը չփոփոխված գործարքի իրական արժեքն է տրամադրման ամսաթվի դրության, պայմանով, որ պահպանվում են գործարքի իրավունքի առաջացման սկզբնական պայմանները: Լրացուցիչ ծախսը, որը չափվում է փոփոխման ամսաթվի դրությամբ, ճանաչվում է ցանկացած փոփոխության համար, որը մեծացնում է բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման գործարքի ընդհանուր գումարի իրական արժեքը կամ այլ կերպ ձեռնտու է աշխատողին: Եթե գործարքը չեղարկվում է կազմակերպության կամ գործընկերոջ կողմից, վարձատրության իրական արժեքի ցանկացած մնացած տարր ճանաչվում է ծախս անմիջապես շահույթի կամ վնասի միջոցով:

4 Անցում նոր կամ վերանայված ստանդարտներին և մեկնաբանություններին

Հետևյալ փոփոխություններն ուժի մեջ են մտնում 2024թ. հունվարի 1-ից.

Փոփոխություններ ՖՀՄՍ 16-ում Վարձակալություն. Վարձակալության պարտավորություն վաճառքի և հետադարձ վարձակալության ժամանակ (թողարկվել է 2022թ. սեպտեմբերի 22-ին և ուժի մեջ է մտնում 2024թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար): Փոփոխությունները վերաբերում են վաճառքի և հետադարձ վարձակալության գործարքներին, որոնք բավարարում են ՖՀՄՍ 15-ի պահանջները՝ վաճառք հաշվառվելու համար: Փոփոխությունները պահանջում են, որ վաճառող-վարձակալող հետագայում չափի գործարքից բխող պարտավորությունները այն կերպ, որ չճանաչի իր կողմից պահպանված օգտագործման իրավունքի հետ կապված որևէ շահույթ կամ վնաս: Սա նշանակում է նման շահույթի հետաձգում, նույնիսկ եթե պարտավորության Էությունը կայանում է փոփոխական վճարումներում, որոնք կախված չեն ինդեքսից կամ դրույքաչափից: Հետևաբար, այս փոփոխությունը որևէ ազդեցություն չի ունեցել այս ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Կարճաժամկետ և երկարաժամկետ պարտավորությունների դասակարգումը – ՀՀՄՍ 1-ի փոփոխություններ (ի սկզբանե թողարկվել է 2020թ. հունվարի 23-ին և հետագայում թողարկման ամսաթիվը փոփոխվել է 2020թ. հուլիսի 15-ին և 2022թ. հոկտեմբերի 31-ին, ուժի մեջ է մտնում 2024թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար): Այս փոփոխություններով հստակեցվում է, որ պարտավորությունների՝ որպես կարճաժամկետ կամ երկարաժամկետ դասակարգումը

պայմանավորված է հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում գոյություն ունեցող իրավունքներով: Ինչպես և ֆինանսական հաստատությունների մեծ մասը, Ընկերությունը ներկայացնում է իր ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը՝ ըստ իրացվելիության, այլ ոչ թե ակտիվների և պարտավորությունների՝ ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ դասակարգման միջոցով: Հետևաբար, այս փոփոխությունը որևէ ազդեցություն չի ունեցել այս ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 7-ում «Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն» և ՀՀՄՍ 7-ում «Ֆինանսական գործիքներ. Բացահայտումներ. Մատակարարների ֆինանսական պայմանագրեր» (Թողարկվել է 2023թ. մայիսի 25-ին): Ի պատասխան ֆինանսավորման պայմանագրերի ոչ համարժեք կամ ապակողմնորոշիչ բացահայտման վերաբերյալ ֆինանսական հաշվետվությունների օգտագործողների մտահոգություններին, 2023թ. մայիսին ՀՀՄՍ-ն փոփոխություններ է կատարել ՀՀՄՍ 7-ում և ՀՀՄՍ 7-ում պահանջելով բացահայտել կազմակերպության մատակարարների ֆինանսական պայմանագրերը (ՄՖՊ): Այս փոփոխություններով պահանջվում է, որպեսզի կազմակերպությունը բացահայտի մատակարարների այն ֆինանսական պայմանագրերը, որոնք ֆինանսական հաշվետվություններ օգտագործողներին հնարավորություն կտան գնահատել այդ պայմանագրերի ազդեցությունը կազմակերպության պարտավորությունների և դրամական միջոցների հոսքերի վրա և կազմակերպության իրացվելիության ռիսկի վրա: Լրացուցիչ բացահայտման պահանջների նպատակն է բարձրացնել մատակարարների ֆինանսական պայմանագրերի թափանցիկությունը: Փոփոխությունները չեն ազդում ճանաչման կամ չափման սկզբունքների վրա, այլ միայն բացահայտման պահանջների վրա: Փոփոխությունը էական ազդեցություն չի ունեցել այս ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

5 Նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Հրապարակվել են 2025թ. հունվարի 1-ից կամ դրանից հետո տարեկան ժամանակահատվածների համար պարտադիր մի շարք նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ, որոնց վաղ կիրառում չի իրականացվել Ընկերության կողմից:

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 21-ում «Փոխանակելիության բացակայություն» (թողարկվել է 2023թ. օգոստոսի 15-ին և ուժի մեջ է մտնում 2025թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար): 2023թ. օգոստոսին ՀՀՄՍ-ն փոփոխություններ է կատարել ՀՀՄՍ 21-ում, որը նպատակ ունի օգնել կազմակերպություններին գնահատելու երկու արժույթների միջև փոխանակելիությունը և որոշել սփոթ փոխարժեքն այն դեպքում, երբ փոխանակելիություն առկա չէ: Փոփոխությունները ազդում են կազմակերպության վրա այն ժամանակ, երբ ընկերությունն ունի գործարք կամ գործառնություն արտարժույթով, որը չափման ամսաթվին որոշակի նպատակով չի կարող փոխանակվել այլ արժույթի: ՀՀՄՍ 21-ի փոփոխությունները չեն ներկայացնում սփոթ փոխարժեքը գնահատելու վերաբերյալ մանրամասն պահանջներ: Փոխարենը, սահմանվում է շրջանակ, որի համաձայն կազմակերպությունը կարող է որոշել սփոթ փոխարժեքը գնահատման ամսաթվի դրությամբ: Նոր պահանջները կիրառելիս չի թույլատրվում համեմատական տեղեկատվության վերաներկայացում: Անհրաժեշտ է ազդեցության ենթարկվող գումարները փոխարկել սկզբնական կիրառման ամսաթվի դրությամբ գնահատված սփոթ փոխարժեքներով՝ չբաշխված շահույթի կամ կուտակային փոխարժեքային տարբերությունների պահուստի ճշգրտմամբ: Ընկերությունը ներկայումս գնահատում է այս փոփոխությունների ազդեցությունն իր ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Ֆինանսական գործիքների դասակարգման և չափման փոփոխություններ . ՀՀՄՍ 9-ի և ՀՀՄՍ 7-ի փոփոխություններ (հրապարակվել է 2024թ. մայիսի 30-ին և ուժի մեջ է մտնում 2026թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար): 2024թ. մայիսի 30-ին ՀՀՄՍ-ն հրապարակել է ՀՀՄՍ 9-ի և ՀՀՄՍ 7-ի փոփոխություններ՝ հետևյալ նպատակներով.

- (ա) պարզաբանել որոշ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ճանաչման և ապա-ճանաչման ամսաթիվը, սահմանելով նոր բացառություն էլեկտրոնային դրամական փոխանցումների համակարգի միջոցով մարվող որոշ ֆինանսական պարտավորությունների համար.
- (բ) պարզաբանել և լրացուցիչ ուղեցույց ներկայացնել՝ բացառապես մայր գումարի և տոկոսների վճարման չափանիշին ֆինանսական ակտիվի համապատասխանությունը գնահատելու համար.
- (գ) ավելացնել նոր բացահայտումներ պայմանագրային ժամկետներ ունեցող որոշակի գործիքների գծով, որոնք կարող են առաջացնել դրամական միջոցների հոսքերի փոփոխություն (օրինակ՝ բնապահպանական, սոցիալական և կառավարման (ԲՍԿ) նպատակների իրագործմանը կապակցված որոշ գործիքներ). և
- (դ) թարմացնել իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով (FVOCI) չափվող բաժնային գործիքների բացահայտումները:

Ընկերությունը ներկայումս գնահատում է այս փոփոխությունների ազդեցությունն իր ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

ՖՅՄՍ 18 «Ներկայացում և բացահայտում ֆինանսական հաշվետվություններում» (թողարկվել է 2024թ. ապրիլի 9-ին և ուժի մեջ է 2027թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար): 2024թ. ապրիլին ՅՄՍԽ-ն հրապարակել է նոր ստանդարտ՝ ՖՅՄՍ 18 «Ներկայացում և բացահայտում ֆինանսական հաշվետվություններում», որը առանձնահատուկ անդրադառնում է շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվություններին առնչվող թարմացումներին: ՖՅՄՍ 18-ում ներկայացված առանցքային նոր հասկացությունները առնչվում են հետևյալին՝

- շահույթի կամ վնասի հաշվետվության կառուցվածքը.
- ֆինանսական հաշվետվություններում պահանջվող բացահայտումները շահույթի կամ վնասի չափման որոշակի դիրքերի գծով, որոնք ներկայացվում են կազմակերպության ֆինանսական հաշվետվություններից դուրս (այսինքն՝ ղեկավարության կողմից սահմանված չափման դիրքերը). և
- համախմբման և տարանջատման ընդլայնված սկզբունքները, որոնք կիրառելի են հիմնական ֆինանսական հաշվետվությունների, և ընդհանուր առմամբ ծանոթագրությունների նկատմամբ:

ՖՅՄՍ 18-ը կփոխարինի ՅՄՍ 1-ին. ՅՄՍ 1-ում ներառված սկզբունքներից շատերը պահպանվում են՝ սահմանափակ փոփոխություններով: ՖՅՄՍ 18-ը չի ազդի ֆինանսական հաշվետվությունների հոդվածների ճանաչման կամ չափման վրա, սակայն կարող են փոփոխվել կազմակերպության կողմից որպես «գործառնական շահույթ կամ վնաս» ներկայացվող դիրքերը: ՖՅՄՍ 18-ը կկիրառվի 2027թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող հաշվետու ժամանակաշրջանների համար: Այն կիրառելի է նաև համեմատական տեղեկատվության նկատմամբ: Ընկերությունը ներկայումս գնահատում է այս փոփոխությունների ազդեցությունն իր ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

ՖՅՄՍ 19. Հրապարակային հաշվետվողականության պահանջ չունեցող դուստր ձեռնարկություններ. Բացահայտումներ (թողարկվել է 2024թ. մայիսի 9-ին և ուժի մեջ է 2027թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար): ՖՅՄՍ 19-ը իրավասու դուստր ձեռնարկություններին հնարավորություն է տալիս ՖՅՄՍ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտները կիրառել կրճատված բացահայտումներով: Ընկերությունը ներկայումս գնահատում է այս փոփոխությունների ազդեցությունն իր ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

ՖՅՄՍ 14 «Կարգավորող հետաձգված հաշիվներ» (թողարկվել է 2014թ. հունվարի 30-ին): ՖՅՄՍ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտները առաջին անգամ կիրառող կազմակերպություններին ՖՅՄՍ 14-ը հնարավորություն է ընձեռում շարունակել դրույքաչափերի կարգավորման հետ կապված գումարների ճանաչումը իրենց նախորդ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտի պահանջների համաձայն: Այնուամենայնիվ, ՖՅՄՍ Հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներն արդեն կիրառող և այդ գումարները չճանաչող կազմակերպությունների հետ համադրելիությունը մեծացնելու նպատակով, ստանդարտը պահանջում է դրույքաչափերի կարգավորման ազդեցությունը ներկայացնել այլ հոդվածներից առանձին: Այն կազմակերպությունը, որն իր ֆինանսական հաշվետվությունները արդեն ներկայացնում է ՖՅՄՍ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտների համաձայն, իրավասու չէ կիրառել ստանդարտը: Այս ստանդարտի ուժի մեջ մտնելու ամսաթիվը դեռ պետք է որոշվի ՅՄՍԽ-ի կողմից: Ընկերությունը ներկայումս գնահատում է այս փոփոխությունների ազդեցությունն իր ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

«Ակտիվների վաճառք կամ հատկացում՝ ներդրողի և ասոցիացված կազմակերպությունների կամ համատեղ ձեռնարկումների միջև» - փոփոխություններ ՖՅՄՍ 10-ում և ՅՄՍ 28-ում (թողարկված են 2014թ. սեպտեմբերի 11-ին, և ուժի մեջ են մտնում ՅՄՍԽ-ի կողմից որոշվելիք ամսաթվին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար): Այս փոփոխությունները վերաբերում են ներդրողի և իր ասոցիացված կազմակերպության կամ համատեղ ձեռնարկումների միջև ակտիվների վաճառքին կամ հատկացմանը վերաբերող՝ ՖՅՄՍ 10-ի և ՅՄՍ 28-ի պահանջների միջև գոյություն ունեցող անհամապատասխանությանը: Փոփոխությունների կիրառման հիմնական հետևանքն այն է, որ շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է ամբողջությամբ այն դեպքում, երբ գործարքը առնչվում է ձեռնարկատիրական գործունեությանը: Շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է մասնակիորեն այն դեպքում, երբ ակտիվը չի առնչվում ձեռնարկատիրական գործունեությանը, նույնիսկ եթե այդ ակտիվները պատկանում են դուստր կազմակերպությանը: 2015թ. ՅՄՍԽ-ն որոշել է անորոշ ժամանակով հետաձգել այս փոփոխությունների ուժի մեջ մտնելու ժամկետը:

Ընկերությունը ներկայումս գնահատում է այս փոփոխությունների ազդեցությունն իր ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

ՖՀՄՍ հաշվառման ստանդարտների տարեկան բարելավումներ (թողարկվել է 2024թ, հուլիսին և ուժի մեջ է 2026թ. հունվարի 1-ից): ՖՀՄՍ 1-ով պարզաբանվել է, որ ՖՀՄՍ հաշվառման ստանդարտներին անցնելուց հետո հեջը պետք է դադարեցվի, եթե այն չի համապատասխանում «որակավորման չափանիշներին», այլ ոչ թե հեջի հաշվառման «պայմաններին»: Սա նպատակ ունի լուծել ՖՀՄՍ 1-ի և ՖՀՄՍ 9-ի հեջի հաշվառման պահանջների միջև անհամապատասխանության հետևանքով առաջացող հնարավոր տարրնթերցումը: ՖՀՄՍ 7-ով պահանջվում են օգուտի կամ վնասի բացահայտումներ՝ կապված այն ֆինանսական ակտիվների ապաճանաչման հետ, որտեղ կազմակերպությունը ունի ընթացիկ մասնակցություն, այդ թվում, պահանջվում է բացահայտել՝ արդյոք իրական արժեքի չափումները ներառում են «նշանակալի ծավալով ոչ դիտարկելի մուտքային տվյալներ»: Այս նոր ձևակերպումը փոխարինում է «նշանակալի մուտքային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկելի շուկայական տվյալների վրա» արտահայտությանը: Փոփոխության նպատակն է՝ ձևակերպումը համապատասխանեցնել ՖՀՄՍ 13-ին: Բացի այդ, պարզաբանվել են ՖՀՄՍ 7-ի կիրառման ուղեցույցի որոշ օրինակներ և ավելացվել է տեքստ առ այն, որ օրինակները հնարավոր է՝ չարտացոլեն ՖՀՄՍ 7-ի նշված պարբերությունների բոլոր պահանջները: ՖՀՄՍ 16-ում կատարվել է փոփոխություն՝ պարզաբանելով, որ երբ վարձակալը որոշում է, որ վարձակալության գծով պարտավորությունը մարվել է համաձայն ՖՀՄՍ 9-ի, ապա վարձակալը պետք է կիրառի ՖՀՄՍ 9-ի ուղեցույցը՝ արդյունքում առաջացող շահույթը կամ վնասը ճանաչելու համար: Այս պարզաբանումը վերաբերում է վարձակալության գծով պարտավորություններին, որոնք մարվել են կազմակերպության կողմից այդ փոփոխությունը առաջին անգամ կիրառելու հաշվետու տարեկան ժամանակաշրջանի սկզբում կամ դրանից հետո: ՖՀՄՍ 9-ի և ՖՀՄՍ 15-ի միջև անհամապատասխանությունը վերացնելու նպատակով այժմ պահանջվում է, որ առևտրային դեբիտորական պարտքերը սկզբնապես ճանաչվեն «ՖՀՄՍ 15-ի կիրառման միջոցով որոշված գումարով» այլ ոչ թե «գործարքի գնով» (ինչպես սահմանված է ՖՀՄՍ 15-ում): ՖՀՄՍ 10-ի փոփոխությամբ օգտագործելով պակաս միանշանակ ձևակերպում «դե-ֆակտո գործակալ» հանդիսացող կազմակերպության համար, և պարզաբանվել է, որ ՖՀՄՍ 10-ի Բ74 պարբերությունում նկարագրված հարաբերությունը միայն մեկ օրինակ է այն հանգամանքներից, որոնց դեպքում պահանջվում է դատողություն՝ որոշելու, թե արդյոք կողմը հանդես է գալիս որպես դե-ֆակտո գործակալ: ՖՀՄՍ 7-ում կատարվել է ճշտում՝ հեռացվել են «ինքնարժեքի մեթոդի» վկայակոչումները, որը հանվել է ՖՀՄՍ հաշվառման ստանդարտներից 2008թ. մայիսին, երբ ՖՀՄՍ-ն հրապարակեց «Ներդրման արժեքը դուստր ձեռնարկությունում, համատեղ վերահսկվող կազմակերպությունում կամ ասոցիացված կազմակերպությունում»: Ընկերությունը ներկայումս գնահատում է այս փոփոխությունների ազդեցությունն իր ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Բացառությամբ վերը նշված դեպքերի, չի ակնկալվում, որ սույն նոր ստանդարտներն ու մեկնաբանությունները որևէ էական ազդեցություն կունենան Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

6 Առանցքային հաշվապահական դատողություններ և գնահատումներ

Դատողություններ

Ընկերության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման գործընթացում դեկավարությունը կատարել է հետևյալ դատողությունները, բացառությամբ գնահատումների, որոնք առավել էական ազդեցությունն ունեն ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարների վրա:

Գնահատումներում անորոշություններ

Ընկերության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման գործընթացում դեկավարությունն օգտագործել է իր դատողությունները և կատարել գնահատումներ ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարները որոշելիս: Առավել էական են հանդիսացել հետևյալ դատողությունները և գնահատումները:

Յողի, շենքերի և ավտոտրանսպորտային միջոցների վերագնահատում (Ծանոթագրություն 9)

Գույքի իրական արժեքը որոշվում է շուկայական համադրելի մեթոդի կիրառմամբ: Սա նշանակում է, որ գնահատողի կողմից կատարված գնահատումները հիմնված են շուկայական գործարքների գների վրա՝ էապես ճշգրտված՝ հաշվի առնելով կոնկրետ գույքի բնույթը, գտնվելու վայրը կամ վիճակը: Ընկերությունը ներգրավում է անկախ փորձագետների՝ իր տարածքների և տրանսպորտային միջոցների գնահատման համար:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկումից կորուստներ

«ԱՎԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.

Ֆինանսական ակտիվների բոլոր կատեգորիաներում արժեզրկումից կորուստների չափումը պահանջում է դատողություն, մասնավորապես, ապագա դրամական հոսքերի և գրավի արժեքների գումարի և ժամկետների գնահատում արժեզրկումից կորուստները և վարկային ռիսկի զգալի աճի գնահատականը որոշելիս: Այս գնահատումները պայմանավորված են մի շարք գործոններով, որոնց փոփոխությունները կարող են հանգեցնել տարբեր մակարդակների պահուստների: Բացի այդ, գործունեության լայնածավալ խափանումները կարող են առաջացնել իրացվելիության խնդիրներ որոշ կազմակերպությունների և սպառողների համար: Ընկերության ԱՎԿ-ի հաշվարկները բարդ մոդելների գործածման արդյունք են՝ հիմքում ընկած՝ փոփոխական ելակետային տվյալների ընտրության և դրանց փոխկախվածության հետ կապված մի շարք ենթադրություններով: ԱՎԿ մոդելների տարրերը, որոնք համարվում են հաշվապահական դատողություններ և գնահատումներ, ներառում են.

- Վիճակագրական մոդելներ պարտազանցման հավանականությունը (PD), պարտազանցման դեպքում գործիքի արժեքը (EAD) և պարտազանցման դեպքում կորստի չափը (LGD) խմբային հիմունքով գնահատելու համար,
- Ֆինանսական ակտիվների սեզմենտավորումը, երբ դրանց ԱՎԿ-ն հաշվարկված է խմբային հիմունքով,
- ԱՎԿ մոդելների մշակումը, ներառյալ տարբեր բանաձևերը և մուտքային տվյալների ընտրությունը,
- Մակրոտնտեսական սցենարների և տնտեսագիտական մուտքային տվյալների միջև կապվածության որոշումը, ինչպիսիք են գործազրկության մակարդակը և գրավի արժեքները, և ազդեցությունը պարտազանցման հավանականության (PD), պարտազանցման դեպքում գործիքի իրական արժեքի (EAD) և պարտազանցման դեպքում կորստի չափի (LGD) վրա,
- Հեռանկարային մակրոտնտեսական սցենարների ընտրությունը և դրանց հավանականության կշիռը՝ տնտեսական տվյալները ԱՎԿ մոդելների մեջ արտացոլելու համար

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների արժեզրկման գծով պահուստը կազմել է 760,986 հազ. ՀՀ դրամ (2023թ.՝ 776,345 հազ. ՀՀ դրամ): Առավել մանրամասն՝ Ծանոթագրություն 8-ում:

7 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ներառում են.

Հազ. ՀՀ դրամ	2024թ.	2023թ.
Ընթացիկ հաշիվներ կապակցված բանկում	16,202	27,464
Ընթացիկ հաշիվներ այլ բանկերում		
- վարկանիշը՝ BBB-(Baa3) և բարձր	1	2,204
- վարկանիշը՝ BBB-(Baa3) -ից ցածր և առանց վարկանիշի	-	1,241
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	16,203	30,909

Դրամական միջոցների համարժեքների բոլոր մնացորդները բաշխվում են 1-ին փուլին: Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Ընկերությունը չափել է ԱՎԿ-ը և ճանաչվելուց հետո վարկային ռիսկի որևէ էական աճ չի եղել: ԱՎԿ-ը համարվում է ոչ էական, այդ պատճառով չի ազդում ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա:

Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վարկային ռիսկի մասին տեղեկատվությունը ներկայացված է «Ռիսկերի կառավարում» Ծանոթագրություն 25-ում:

8 Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ

Հազ. ՀՀ դրամ	2024թ.	2023թ.
Ֆինանսական վարձակալություն կորպորատիվ հաճախորդներին	88,131,067	78,235,588
Ֆինանսական վարձակալություն մանրածախ հաճախորդներին	5,735,740	5,947,183
Զուտ ներդրումներ ֆինանսական վարձակալությունում	93,866,807	84,182,771
Արժեզրկման գծով պահուստ	(760,986)	(776,345)
Զուտ ներդրումները ֆինանսական վարձակալությունում, հանած արժեզրկումը	93,105,821	83,406,426

«ԱՎԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.

Ընկերությունը տրամադրում է վարձակալություն ֆիզիկական անձանց, փոքր և միջին ձեռնարկություններին, տնտեսության տարբեր ոլորտներում գործող գյուղացիական տնտեսություններին՝ սարքավորումներ և արտադրական ռեսուրսներ ձեռք բերելու նպատակով:

Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքի գումարում 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վարձակալության պայմանագրերի շրջանակներում ձեռք բերված ճանապարհին գտնվող սարքավորումների գումարը կազմել է 51,826 հազ. ՀՀ դրամ (2023թ.՝ 123,324 հազ. ՀՀ դրամ):

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ-ի փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2024թ.				
հունվարի 1-ի դրությամբ	83,119,652	212,056	851,063	84,182,771
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	40,352,948	-	-	40,352,948
Մարված ակտիվներ	(28,892,956)	(205,487)	(480,695)	(29,579,138)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	64,125	(64,125)	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(810,644)	810,644	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(661,797)	(69,791)	731,588	-
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(824,082)	(5,643)	(6,840)	(836,565)
Դուրսգրում	-	-	(253,209)	(253,209)
31 դեկտեմբերի 2024թ.	92,347,246	677,654	841,907	93,866,807

Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ				
Ժամանակահատվածի ընթացքում վարկային կորստի պահուստի վրա ազդող փոփոխություններ				
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	158,983	-	-	158,983
Մարված ակտիվներ	(19,634)	(1,395)	(49,933)	(70,962)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	1,397	(1,397)	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(9,662)	9,662	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(17,438)	(2,529)	19,967	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ներքին վրա ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	(1,260)	14,061	298,812	311,613
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(128,099)	(194)	(60,769)	(189,062)
Ընդամենը տեղափոխումներ՝ ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցությամբ	(15,713)	18,208	208,077	210,572

Ժամանակահատվածի ընթացքում վարկային կորստի պահուստի վրա չազդող փոփոխություններ.

Չեղջի հակադարձում (ճանաչված տոկոսային հասույթում)

- - 34,775 **34,775**

Դուրսգրում - - (253,209) **(253,209)**

Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ (2,845) (734) (3,918) **(7,497)**

31 դեկտեմբերի 2024թ. **331,573** **23,267** **406,146** **760,986**

«ԱՎԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ-ի փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	52,594,052	790,565	581,929	53,966,546
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	48,149,469	-	-	48,149,469
Մարված ակտիվներ	(17,860,091)	206,038	(562,070)	(18,216,123)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	884,135	(860,958)	(23,177)	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(223,237)	230,976	(7,739)	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(702,073)	(156,894)	858,967	-
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	277,397	2,329	4,672	284,398
Դուրսգրում	-	-	(1,519)	(1,519)
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	83,119,652	212,056	851,063	84,182,771

Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	240,619	27,711	274,995	543,325
Ժամանակահատվածի ընթացքում վարկային կորստի պահուստի վրա ազդող փոփոխություններ				
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	307,095	-	-	307,095
Մարված ակտիվներ	(20,805)	(1,609)	84,706	62,292
Տեղափոխումներ Փուլ 1	25,789	(18,085)	(7,704)	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(2,997)	7,694	(4,697)	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(29,999)	(6,810)	36,809	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ներքին վրա ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(23,584)	(2,892)	207,139	180,663
	(147,115)	(255)	(164,008)	(311,378)
Ընդամենը տեղափոխումներ՝ ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցությամբ	108,384	(21,957)	152,245	238,672
Ժամանակահատվածի ընթացքում վարկային կորստի պահուստի վրա չազդող փոփոխություններ.				
Չեղջի հակադարձում (ճանաչված տոկոսային հասույթում)	-	-	(8,151)	(8,151)
Դուրսգրում	-	-	(1,519)	(1,519)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	1,128	39	2,851	4,018
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	350,131	5,793	420,421	776,345

Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների որակը. Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է տեղեկատվություն 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների վարկային որակի վերաբերյալ:

«ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.

Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Ֆինանսական վարձակալություն մանրածախ հաճախորդներին				
ոչ ժամկետանց	5,478,035	28,926	213,376	5,720,337
մինչև 30 օր ժամկետանց	5,706	175	5,863	11,744
30-90 օր ժամկետանց	-	131	2,112	2,243
ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	1,416	1,416
Ընդամենը համախառն վարձակալություն մանրածախ հաճախորդներին	5,483,741	29,232	222,767	5,735,740
Ակնկալվող վարկային կորստի գծով պահուստ	(20,035)	(587)	(102,948)	(123,570)
Ընդամենը զուտ վարձակալություն մանրածախ հաճախորդներին	5,463,706	28,645	119,819	5,612,170
Ֆինանսական վարձակալություն կորպորատիվ հաճախորդներին				
ոչ ժամկետանց	86,863,505	576,117	550,871	87,990,493
մինչև 30 օր ժամկետանց	-	6,069	5,282	11,351
30-90 օր ժամկետանց	-	66,236	18,696	84,932
ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	44,291	44,291
Ընդամենը համախառն վարձակալություն խոշոր կորպորատիվ հաճախորդներին	86,863,505	648,422	619,140	88,131,067
Ակնկալվող վարկային կորստի գծով պահուստ	(311,538)	(22,680)	(303,198)	(637,416)
Ընդամենը զուտ վարձակալություն խոշոր կորպորատիվ հաճախորդներին	86,551,967	625,742	315,942	87,493,651
Ընդամենը վարձակալություն պորտֆելը	92,015,673	654,387	435,761	93,105,821
Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է տեղեկատվություն 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների վարկային որակի վերաբերյալ:				
Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Ֆինանսական վարձակալություն մանրածախ հաճախորդներին				
ոչ ժամկետանց	5,618,360	42,912	268,124	5,929,396
մինչև 30 օր ժամկետանց	-	4,169	-	4,169
30-90 օր ժամկետանց	-	5,547	8,072	13,619
ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	-	-
Ընդամենը համախառն վարձակալություն մանրածախ հաճախորդներին	5,618,360	52,628	276,196	5,947,184
Ակնկալվող վարկային կորստի գծով պահուստ	(23,407)	(2,202)	(125,115)	(150,724)
Ընդհանուր զուտ վարձակալություն մանրածախ հաճախորդներին	5,594,953	50,426	151,081	5,796,460
Ֆինանսական վարձակալություն կորպորատիվ հաճախորդներին				
ոչ ժամկետանց	77,501,292	157,509	388,175	78,046,976
մինչև 30 օր ժամկետանց	-	1,919	137,854	139,773
30-90 օր ժամկետանց	-	-	7,271	7,271
ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	41,567	41,567
Ընդամենը համախառն վարձակալություն խոշոր կորպորատիվ հաճախորդներին	77,501,292	159,428	574,867	78,235,587
Ակնկալվող վարկային կորստի գծով պահուստ	(326,724)	(3,591)	(295,306)	(625,621)
Ընդամենը զուտ վարձակալություն խոշոր կորպորատիվ հաճախորդներին	77,174,568	155,837	279,561	77,609,966
Ընդամենը վարձակալության պորտֆել	82,769,521	206,263	430,642	83,406,426

Գրավադրված ակտիվներ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերը 24,218,400 հազ. ՀՀ դրամ համախառն արժեքով (2023թ.՝ 15,101,748 հազ. ՀՀ դրամ) ծառայում են որպես գրավ այլ փոխառված միջոցների համար (տես Ծանոթագրություն 15):

«ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.

Բռնագանձված ակտիվներ. Ժամանակաշրջանի ընթացքում բռնագանձված և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ պահվող ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը կազմում է 23,800 հազ. ՀՀ դրամ (2023թ.՝ 24,770 հազ. ՀՀ դրամ):

Ֆինանսական վարձակալության պորտֆելի ճյուղային և աշխարհագրական վերլուծություն
 Կորպորատիվ հաճախորդների գծով ֆինանսական վարձակալությունը հիմնականում Հայաստանի Հանրապետությունում գտնվող հաճախորդների գծով է, որոնք գործում են հետևյալ տնտեսական ոլորտներում.

Հազ. ՀՀ դրամ	2024թ.	2023թ.
Շինարարություն	23,566,077	23,114,134
Սննդի և խմիչքի արտադրություն	17,763,658	16,050,263
Արտադրություն	12,681,271	9,416,904
Ծառայություններ	11,879,006	7,429,747
Առևտուր	9,003,744	8,672,738
Գյուղատնտեսություն	7,574,666	8,468,466
Ֆինանսական վարձակալություն մանրածախ հաճախորդներին	5,735,740	5,879,346
Տրանսպորտ	4,262,379	4,479,002
Հիդրոէլեկտրակայաններ	673,754	106,293
Այլ	654,239	461,501
Կաշվե իրերի արտադրություն	72,273	104,377
Արժեզրկման գծով պահուստ	(760,986)	(776,345)
Զուտ ներդրումներ ֆինանսական վարձակալությունում	93,105,821	83,406,426

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է վարձակալության գծով համախառն և զուտ ներդրումների մարման ժամկետը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ.

Հազ. ՀՀ դրամ	Մինչև 1 տարի	1 - 2 տարի	2 - 3 տարի	3 - 4 տարի	4 - 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ընդամենը
Համախառն ներդրումներ ֆինանսական վարձակալությունում	40,241,823	37,383,004	23,230,265	9,173,305	2,818,528	431,559	113,278,484
Զվաստակած ապագա ֆինանսական եկամուտ ֆինանսական վարձակալությունից	(9,935,171)	(5,886,243)	(2,593,967)	(792,627)	(161,793)	(41,876)	(19,411,677)
Զուտ ներդրումներ ֆինանսական վարձակալությունում մինչև պահուստը	30,306,652	31,496,761	20,636,298	8,380,678	2,656,735	389,683	93,866,807

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է վարձակալության գծով համախառն և զուտ ներդրումների մարման ժամկետը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ.

Հազ. ՀՀ դրամ	Մինչև 1 տարի	1 - 2 տարի	2 - 3 տարի	3 - 4 տարի	4 - 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ընդամենը
Համախառն ներդրումներ ֆինանսական վարձակալությունում	30,857,800	32,401,135	24,789,274	11,804,592	3,549,203	440,669	103,842,673
Զվաստակած ապագա ֆինանսական եկամուտ ֆինանսական վարձակալությունից	(8,697,907)	(6,341,551)	(3,235,181)	(1,130,625)	(229,132)	(25,506)	(19,659,902)
Զուտ ներդրումներ ֆինանսական վարձակալությունում մինչև պահուստը	22,159,893	26,059,584	21,554,093	10,673,967	3,320,071	415,163	84,182,771

«ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.

9 Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների տեղաշարժերը հետևյալն են.

Հազ. ՀՀ դրամ	Հոդ և շենքեր	Համակարգչային սարքա- վորումներ	Հարմարանք- ներ և կցամասեր	Փոխադրա- միջոցներ	Ոչ նյութական ակտիվներ	Վարձակալված գույքի վրա կատարված կապիտալ ծախսեր	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք կամ վերագնահատված գումար 1 հունվարի 2023թ.	353,332	56,977	56,581	28,600	10,398	-	505,888
Ավելացումներ	-	3,249	23,992	-	-	-	27,241
Օտարումներ	(6,545)	(3,209)	(6,551)	-	-	-	(16,305)
31 դեկտեմբերի 2023թ.	346,787	57,017	74,022	28,600	10,398	-	516,824
Ավելացումներ	-	10,056	41,914	-	7,423	9,601	68,994
Օտարում	(346,787)	(4,702)	(43,022)	-	-	-	(394,511)
31 դեկտեմբերի 2024թ.	-	62,371	72,914	28,600	17,821	9,601	191,307
Կուտակված մաշվածություն 1 հունվարի 2023թ.	-	45,361	53,084	-	237	-	98,682
Մաշվածության գծով ծախս	37,198	5,552	3,052	5,798	423	-	52,023
Օտարումներ և դուրսգրումներ	-	(3,209)	(6,979)	(809)	-	-	(10,997)
31 դեկտեմբերի 2023թ.	37,198	47,704	49,157	4,989	660	-	139,708
Մաշվածության գծով ծախս	13,549	5,220	7,821	2,171	1,190	2,110	32,061
Օտարումներ և դուրսգրումներ	(50,747)	(4,670)	(42,161)	-	-	-	(97,578)
31 դեկտեմբերի 2024թ.	-	48,254	14,817	7,160	1,850	2,110	74,191
Զուտ հաշվեկշռային արժեք Առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	-	14,117	58,097	21,440	15,971	7,491	117,116
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	309,589	9,313	24,865	23,611	9,738	-	377,116
Առ 1 հունվարի 2023թ.	353,332	11,616	3,497	28,600	10,161	-	407,206

«ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.

Եթե հորը, շենքերը և փոխադրամիջոցները գնահատվեն սկզբնական արժեքի մոդելի կիրառմամբ, ապա նրանց հաշվեկշռային արժեքը կլիներ հետևյալը.

Հազ. ՀՀ դրամ	2024թ.	2023թ.
Սկզբնական արժեք	26,530	437,748
Կուտակված մաշվածություն և արժեզրկում	(15,501)	(249,490)
Չուտ հաշվեկշռային արժեք	11,029	188,258

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հիմնական միջոցները ներառում էին ամբողջությամբ մաշված ակտիվներ՝ 53,350 հազ. ՀՀ դրամ (2023 թ.՝ 68,720 հազար):

10 Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ և վարձակալության գծով պարտավորություններ

Ընկերությունը վարձակալում է գրասենյակային տարածքներ: Վարձակալության պայմանագրերը սովորաբար կնքվում են մինչև 5 տարի ժամկետով:

Հազ. ՀՀ դրամ	Շենքեր	Ընդամենը
Հաշվեկշռային արժեքն առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	-	-
Ավելացումներ	499,086	499,086
Օտարումներ	-	-
Մաշվածության գծով ծախս	(109,133)	(109,133)
Հաշվեկշռային արժեքը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	389,953	389,953

Ընկերությունը վարձակալության պարտավորությունները ճանաչել է հետևյալ կերպ.

Հազար եվրոյով	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Վարձակալության գծով կարճաժամկետ պարտավորություններ	92,952	-
Վարձակալության գծով երկարաժամկետ պարտավորություններ	350,381	-
Ընդամենը վարձակալության գծով պարտավորություններ	443,333	-

2024թ. վարձակալության պարտավորությունների հետ կապված տոկոսային ծախսերը կազմել են 64,924 հազ. ՀՀ դրամ (2023թ.՝ զրո):

Վարձակալության գծով պարտավորություններ. Ստորև բերված են վարձակալության գծով պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները և ժամանակաշրջանի ընթացքում փոփոխությունները.

Հազ. ՀՀ դրամ	2024թ.
Առ 1 հունվարի	-
Ավելացումներ	499,086
Փոփոխություն	-
Տոկոսների հավելում	64,924
Վճարումներ	(120,677)
Առ 31 դեկտեմբերի	443,333

«ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.

11 Հարկում

Շահութահարկի գծով ծախսը բաղկացած է հետևյալ հոդվածներից.

Հազ. ՀՀ դրամ	2024թ.	2023թ.
Ընթացիկ շահութահարկի գծով ծախս	(1,158,286)	(841,056)
Հետաձգված հարկային (ծախս)/կրեդիտ	(66,851)	45,326
Շահութահարկի գծով ծախս	(1,225,137)	(795,730)

2024թ. ընթացիկ և հետաձգված հարկերի համար կիրառելի հարկային դրույքաչափը 18% է (2023թ.՝ 18%): Շահութահարկի արդյունավետ դրույքաչափը տարբերվում է շահութահարկի՝ օրենքով սահմանված դրույքաչափից: Օրենքով սահմանված դրույքաչափի հիման վրա շահութահարկի գծով ծախսի համաձայնեցումը իրականի հետ հետևյալն է.

Հազ. ՀՀ դրամ	2024թ.	2023թ.
Շահույթ մինչև հարկումը	6,582,094	4,870,241
Օրենքով սահմանված հարկի դրույքաչափ	18%	18%
Շահութահարկի գծով ծախս՝ օրենքով սահմանված դրույքաչափով	1,184,777	876,643
Չնվազեցվող և չհարկվող հոդվածներ, զուտ	40,360	(80,913)
Շահութահարկի գծով ծախս	1,225,137	795,730

Չուտ չնվազեցվող ծախսերը բաղկացած են հարկման բազայի համեմատ չնվազեցվող ծախսերի 2,928,786 հազ. ՀՀ դրամի չափով (2023թ.՝ 3,506,449 հազ. ՀՀ դրամ) տարբերությունից և հարկման բազայի համեմատ չհարկվող եկամտի 2,888,426 հազ. ՀՀ դրամի չափով տարբերությունից (2023թ. դրամ 3,587,362 հազ.): Չնվազեցվող ծախսերը/եկամուտները հիմնականում վերաբերում են ակտիվների և պարտավորությունների արտարժույթով վերագնահատումից ստացված օգուտներին/վնասներին, աշխատակիցներին տրվող այլ հատուցումներին, ներկայացուցչական որոշ ծախսերին, որոշ անդամավճարներին, պայմանական պարտավորությունների պահուստին և այլն:

2024թ. և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ժամանակավոր տարբերությունների շարժերը ներկայացված են ստորև.

Հազ. ՀՀ դրամ	1 հունվարի 2024թ.	Ճանաչված շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվու- թյունում	Ճանաչված այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում	31 դեկտեմբերի 2024թ.
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	38,005	(108,758)	-	(70,753)
Հիմնական միջոցներ	(30,473)	30,473	-	-
Այլ պարտավորություններ	19,173	1,826	-	20,999
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	-	(70,192)	-	(70,192)
Վարձակալության գծով պարտավորություն	-	79,800	-	79,800
Ընդամենը	26,705	(66,851)	-	(40,146)

Հազ. ՀՀ դրամ	1 հունվարի 2023թ.	Ճանաչված շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվու- թյունում	Ճանաչված այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	8,554	29,451	-	38,005
Հիմնական միջոցներ	(30,473)	-	-	(30,473)
Այլ պարտավորություններ	3,298	15,875	-	19,173
Ընդամենը	(18,621)	45,326	-	26,705

12 Վարկային կորստի գծով պահուստի հատկացում

Ստորև բերված աղյուսակը ցույց է տալիս 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ֆինանսական գործիքների գծով ԱՎԿ հատկացումները և դուրս գրված ֆինանսական վարձակալություններից վերականգնումը.

Հազ. ՀՀ դրամ	Ծան.	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ հատկացումներ					
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	8	15,713	(18,208)	(208,077)	(210,572)
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	13	17,942	-	(20,688)	(2,746)
Դուրս գրված ֆինանսական վարձակալություններից վերականգնում		-	-	112,250	112,250
Ընդամենը վարկային կորուստների գծով ծախս		33,655	(18,208)	(116,515)	(101,068)

Ստորև բերված աղյուսակը ցույց է տալիս 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ֆինանսական գործիքների գծով ԱՎԿ հատկացումները և դուրս գրված ֆինանսական վարձակալություններից վերականգնումը.

Հազ. ՀՀ դրամ	Ծան.	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ հատկացումներ					
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	8	(108,384)	21,957	(152,245)	(238,672)
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	13	8,056	-	(698)	7,358
Դուրս գրված ֆինանսական վարձակալություններից վերականգնում		-	-	98,370	98,370
Ընդամենը վարկային կորուստների գծով ծախս		(100,328)	21,957	(54,573)	(132,944)

13 Այլ ակտիվներ

Այլ ակտիվները ներառում են.

Հազ. ՀՀ դրամ	2024թ.	2023թ.
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	354,890	350,338
Արժեզրկման գծով պահուստ	(283)	(18,674)
Ընդամենը այլ ֆինանսական ակտիվներ	354,607	331,664
Վարձակալված գույքի մատակարարներին վճարվող կանխավճարներ	12,121,443	7,372,935
Վերականգնման ենթակա ԱԱՀ	1,159,152	381,630
Վարձակալության ենթակա գույք	764,751	1,423,473
Վերադարձված վարձակալական գույք	23,800	24,770
Այլ	33,132	17,091
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական ակտիվներ	14,102,278	9,219,899
Ընդամենը այլ ակտիվներ	14,456,885	9,551,563

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա այլ ֆինանսական ակտիվների գծով ԱՎԿ-ների փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	18,225	449	18,674
Ստեղծված կամ վերականգնված նոր ակտիվներ (զուտ)	626	-	626
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(20,688)	20,688	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ների վրա	2,120	-	2,120

«ԱՎԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.

Ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ Դուրսգրում	-	(21,137)	(21,137)
31 դեկտեմբերի 2024թ.	283	-	283

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա այլ ֆինանսական ակտիվների գծով ԱՎԿ-ների փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Փուլ 1	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	26,281	-	26,281
Ստեղծված կամ վերականգնված նոր ակտիվներ (զուտ)	(8,056)	-	(8,056)
Տեղափոխումներ Փուլ 3	-	-	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ներքին վրա	-	698	698
Ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ Դուրսգրում	-	(249)	(249)
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	18,225	449	18,674

14 Բանկերից ստացված վարկեր

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 50,848,996 հազ. ՀՀ դրամ (2023թ.՝ 52,705,038 հազ. ՀՀ դրամ) հաշվեկշռային արժեքով վարկերը մայր ընկերությունից են: Ընկերությունը նաև ունի վարկեր միջազգային բանկերից՝ 1,988,261 հազ. ՀՀ դրամի չափով (2023թ.՝ զրո), տեղական բանկերից՝ զրո ՀՀ դրամի չափով (2023թ.՝ 3,786,003 հազ. ՀՀ դրամ): Այս վարկերի ընդհանուր մնացորդը գերազանցում է սեփական կապիտալի 10%-ը:

15 Այլ փոխառու միջոցներ

Այլ փոխառու միջոցների կազմը.

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	2024թ.	2023թ.
Փոխառություններ ՀՀ կառավարությունից	23,665,846	13,013,390
Փոխառություններ տեղական ֆինանսական հաստատություններից	-	1,964,914
Փոխառություններ միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից	6,341,615	5,079,601
Այլ փոխառու միջոցներ	30,007,461	20,057,905

Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից փոխառությունները ներառում են ՀՀ դրամով, ԱՄՆ դոլարով և եվրոյով փոխառություններ մի քանի ֆինանսավորման ծրագրերով, որոնք ենթակա են մարման 2026թ. -ից մինչև 2028թ. (2023թ.՝ 2023-ից մինչև 2028թ.):

ՀՀ կառավարությունից ստացված փոխառությունները միայն ներառում են ՀՀ ԿԲ վերաֆինանսավորման ծրագրերով տրամադրված ՀՀ դրամով փոխառությունները, որոնք ենթակա են մարման 2025թ. -ից մինչև 2030թ. ընթացքում (2023թ.՝ 2023թ. -ից մինչև 2029թ.):

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 24,218,400 հազ. ՀՀ դրամ (2023թ.՝ 15,101,748 հազ. ՀՀ դրամ) համախառն արժեքով ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերը ծառայում են որպես գրավ ՀՀ կառավարությունից և Հայաստանի ֆինանսական հաստատություններից ապահովված փոխառությունների համար:

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունն ունի այլ փոխառու միջոցներ երեք գործընկերներից (2023թ.՝ չորս գործընկերներից), որոնց գծով մնացորդները գերազանցում են սեփական կապիտալի 10%-ը: Այս մնացորդների համախառն արժեքը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում է 30,007,461 հազ. ՀՀ դրամ (2023թ.՝ 19,461,856 հազ. ՀՀ դրամ):

Համապատասխանություն պայմանագրերին.

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը համապատասխանել է բոլոր պայմանագրերին:

16 Ստորադաս վարկեր

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունն ունի ստորադաս վարկեր՝ 695,307 հազ. ՀՀ դրամ համախառն գումարով (2023թ.՝ զրո): Այս ստորադաս վարկերն իրենցից ներկայացնում են մինչև 2031թ. մարման ժամկետով և 8.9% տոկոսադրույքով երկու վարկ՝ գնանշված եվոյով:

17 Այլ պարտավորություններ

Հազ. ՀՀ դրամ	2024թ.	2023թ.
Կրեդիտորական պարտքեր	865,465	403,388
Աշխատավարձի գծով կրեդիտորական պարտքեր	175,676	161,899
Ընդամենը այլ ֆինանսական պարտավորություններ	1,041,141	565,287
Վարձակալներից ստացված կանխավճարներ	4,209,596	2,876,064
Շահութահարկից բացի այլ հարկային պարտավորություններ	10,091	4,406
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	4,219,687	2,880,470
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	5,260,828	3,445,757

18 Սեփական կապիտալ

Թողարկված կապիտալ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության բաժնետիրական կապիտալը կազմել է 8,000,000 հազ. ՀՀ դրամ (2023թ.՝ 8,000,000 հազ. ՀՀ դրամ): Հայտարարված, թողարկված և շրջանառվող բաժնետիրական կապիտալը բաղկացած է 200 սովորական բաժնետոմսից (2023թ.՝ 200 սովորական բաժնետոմսից), որոնցից յուրաքանչյուրի անվանական արժեքը կազմում է 40,000,000 ՀՀ դրամ (2023թ.՝ 40,000,000 ՀՀ դրամ): Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն ժամանակ առ ժամանակ ստանալ հայտարարված շահաբաժիններ և քվեարկել Ընկերության ընդհանուր ժողովներում՝ մեկ բաժնետոմս՝ մեկ ձայն սկզբունքով:

Վճարման ենթակա շահաբաժինները սահմանափակվում են ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված՝ Ընկերության առավելագույն չբաշխված շահույթի չափով: 2024թ. Ընթացքում Ընկերության կողմից շահաբաժիններ չեն հայտարարվել և չեն վճարվել (2023թ.՝ շահաբաժիններ չեն հայտարարվել և չեն վճարվել):

Պահուստների բնույթը և նպատակը

Հողի, շենքերի և փոխադրամիջների վերազնահատումից աճ

Հողի, շենքերի և փոխադրամիջների վերազնահատումից աճը ներառում է մինչև հողի, շենքերի և փոխադրամիջոցների ապաճանաչումը կամ արժեզրկումը դրանց կուտակային դրական վերազնահատված արժեքը:

19 Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումներ

Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումներ

«ԱԿԲԱ Բանկ» Բաց Բաժնետիրական Ընկերության կապիտալում աշխատակիցների բաժնեմասնակցության ծրագիր

2021թ. հունիսին «ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ-ն, «ԱԿԲԱ Բանկ» ԲԲԸ-ն և «ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ-ն հայտարարեցին «ԱԿԲԱ Բանկ» Բաց Բաժնետիրական Ընկերության կապիտալում աշխատակիցների բաժնեմասնակցության ծրագրի մեկնարկի մասին (այսուհետ՝ Ծրագիր)՝ որպես «ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ-ի, «ԱԿԲԱ Բանկ» ԲԲԸ-ի և «ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ-ի առանցքային և հավատարիմ աշխատակիցների վարձատրման, պարգևատրման, առաջնադասման, մարդկային ռեսուրսների կառավարման համակարգի բաղկացուցիչ մաս:

Ծրագրի շրջանակներում «ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ-ն «ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ-ի, «ԱԿԲԱ Բանկ» ԲԲԸ-ի և «ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ-ի աշխատակիցներին կնվիրաբերի

«ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.

Բանկի 300,000 (երեք հարյուր հազար) սովորական բաժնետոմս՝ յուրաքանչյուրը 10,000 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով:

2023թ. հունիսի 30-ին ավարտված երկու փուլերի արդյունքում ընկերության աշխատակիցներին տրամադրված բաժնետոմսերի ընդհանուր իրական արժեքը կազմել է 63,937 հազ.ՀՀ դրամ, ճանաչված որպես բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումների պահուստ՝ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունում,որից 2024 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ճանաչված անձնակազմի ծախսերը հավասար են զրոյի (2023 թվականի ` 4,046 հազար ՀՀ դրամ):

Ընկերությունը ներգրավել է անկախ խորհրդատուի բաժնետոմսերի իրական արժեքը գնահատելու համար: Բաժնետոմսերի գնահատման համար օգտագործվել է շահաբաժինների գեղջման մեթոդը, որ ներառում է.

- Ֆինանսական մոդելի ընդհանուր ենթադրությունների և կառուցվածքի որոշում.
- Բանկի և նրա դուստր ձեռնարկությունների հաշվեկշռի կանխատեսում.
- Բանկի և նրա դուստր ձեռնարկությունների ֆինանսական արդյունքի կանխատեսում.
- Շահաբաժինների կանխատեսում՝ հաշվի առնելով կապիտալի համարժեքության և իրացվելիության պահանջները.
- Չեղչի դրույքաչափի որոշում.
- Բանկի մնացորդային արժեքի որոշում.
- Ֆինանսական արդյունքների կանխատեսման մեջ չներառված ակտիվների և պարտավորությունների վերլուծություն.
- Բանկի սեփական կապիտալի 100%-ի հաշվարկ:

Չեղջման դրույքը որոշվել է համանման բանկի բաժնային գործիքներից պահանջվող եկամտաբերության դրույքի հիման վրա:

20 Պայմանական դեպքեր և պարտավորություններ

Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության պայմանական և պայմանագրային պարտավորությունները ներառում են հետևյալ հոդվածները.

Հազ. ՀՀ դրամ	2024թ.	2023թ.
Տրամադրման ենթակա ֆինանսական վարձակալության պայմանագրային գումար	19,989,503	10,335,845

21 Չուտ տոկոսային եկամուտ

Չուտ տոկոսային եկամուտը ներառում է.

Հազ. ՀՀ դրամ	2024թ.	2023թ.
Տոկոսային եկամուտ ֆինանսական վարձակալությունից	11,567,690	8,980,746
Արդյունավետ տոկոսադրույքով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ	794,573	1,278,838
Ընդամենը տոկոսային եկամուտ	12,362,263	10,259,584
Տոկոսային ծախս		
Այլ փոխառու միջոցներ և ստորադաս փոխառություններ, բացառությամբ վարձակալության գծով պարտավորությունների	5,252,210	4,679,844
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	64,924	-
Տոկոսային ծախս	5,317,134	4,679,844
Չուտ տոկոսային եկամուտ	7,045,129	5,579,740

22 Միջնորդավճարների գծով եկամուտ, զուտ

Չուտ միջնորդավճարները ներառում են.

Հազ. ՀՀ դրամ	2024թ.	2023թ.
Միջնորդավճարներ՝ որպես ապահովագրական գործակալ	430,960	368,697

«ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.

Միջնորդավճարներ վարձակալության սարքավորումների մատակարարներից	213,757	159,681
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	644,717	528,378
Միջնորդավճարների և այլ վճարների գծով ծախս	225,731	214,554
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ, զուտ	418,986	313,824

23 Այլ գործառնական ծախսեր

Գործառնական այլ ծախսերը ներառում են.

Հազ. ՀՀ դրամ	2024թ.	2023թ.
Շահութահարկից բացի այլ հարկեր	62,552	59,408
Ապահովագրություն	62,662	73,523
Տույժեր և տուգանքներ	128	249
Վնաս այլ ակտիվների օտարումից	596	15
Այլ	4,453	10,909
Այլ գործառնական ծախսեր	130,391	144,104

24 Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր

Հազ. ՀՀ դրամ	2024թ.	2023թ.
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	141,194	52,023
Գովազդային և մարքեթինգային ծառայություններ	71,298	38,815
Ֆինանսական համակարգի հաշտարարի վճարումներ	69,299	47,389
Վերանորոգում և սպասարկում	35,647	18,589
Ներկայացուցչական ծախսեր	10,090	16,542
Կոմունալ ծառայություններ և գրասենյակային պարագաներ	6,938	5,567
Այլ	38,182	35,077
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	372,648	214,002

«Այլ» տողը ներառում է 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համար Ընկերությանը մատուցված աուդիտորական ծառայությունները՝ 17,200 հազ. ՀՀ դրամ (2023թ.՝ 17,200 հազ. ՀՀ դրամ), աուդիտ չհանդիսացող հավաստիացման ծառայությունները՝ 9,000 հազ. ՀՀ դրամ (2023թ.՝ 6,000 հազ. ՀՀ դրամ) և աուդիտ չհանդիսացող այլ ծառայությունները՝ 488 հազ. ՀՀ դրամ (2023թ. 488 հազ. ՀՀ դրամ):

25 Ռիսկերի կառավարում

Ներածություն.

Ռիսկը բնորոշ է Ընկերության գործունեությանը, սակայն այն կառավարվում է ռիսկերի շարունակական հայտնաբերման, չափման և մոնիթորինգի գործընթացների միջոցով, որոնք ենթակա են ռիսկերի սահմանաչափերին և մշտական վերահսկողության: Ռիսկերի կառավարման այս գործընթացը առանցքային է Ընկերության եկամտաբերության հաստատուն մակարդակի պահպանման համար, և Ընկերության յուրաքանչյուր աշխատակից պատասխանատվություն է կրում իր պարտականությունների շրջանակում ի հայտ եկող ռիսկերի համար: Ընկերությունը ենթարկվում է վարկային, իրացվելիության և շուկայական ռիսկերի, որոնք իրենց հերթին բաժանվում են առևտրային և ոչ առևտրային ռիսկերի: Ընկերությունը ենթակա է նաև գործառնական ռիսկերի:

Բիզնեսի ռիսկերը, ինչպիսիք են շրջակա միջավայրի, տեխնոլոգիական և ոլորտային փոփոխությունները, նույնպես ներառված են ռիսկերի կառավարման գործառնության շրջանակներում՝ համապատասխան տարբեր ստորաբաժանումների ներգրավմամբ:

Ռիսկերի կառավարման կառուցվածքը

Ռիսկերի հայտնաբերման և վերահսկման հիմնական պատասխանատվությունը կրում է Տնօրենների խորհուրդը, սակայն առկա են առանձին անկախ մարմիններ, որոնք պատասխանատու են ռիսկերի կառավարման և մոնիթորինգի համար:

Տնօրենների խորհուրդ

Տնօրենների խորհուրդը պատասխանատու է ընդհանուր ռիսկերի կառավարման քաղաքականության, ռիսկերի կառավարման ռազմավարության և սկզբունքների հաստատման համար:

Ռիսկերի կառավարման հանձնաժողով

Ռիսկերի կառավարման հանձնաժողովն ընդհանուր պատասխանատվություն է կրում ռիսկերի ռազմավարության մշակման և իրականացման սկզբունքների, շրջանակների, քաղաքականության և սահմանաչափերի մշակման համար: Այն պատասխանատու է ռիսկերի հիմնարար խնդիրների համար և կառավարում ու վերահսկում է ռիսկերի հետ կապված համապատասխան որոշումները:

Ռիսկերի գերկենտրոնացում

Ռիսկի համակենտրոնացումը ի հայտ է գալիս այն դեպքերում, երբ մի շարք գործընկերներ իրականացնում են համանման գործունեություն, կամ երբ գործունեությունը վարում են մեկ աշխարհագրական տարածաշրջանում, կամ երբ գտնվում են համանման տնտեսական գործոնների ազդեցության ներքո, որոնց հետևանքով իրենց պարտավորությունների կատարումը նմանապես է արձագանքում տնտեսական, քաղաքական և այլ պայմանների փոփոխությանը: Ռիսկի համակենտրոնացումները արտացոլում են Ընկերության գործունեության արդյունքների համեմատական զգայունությունն այն պայմանների նկատմամբ, որոնք ազդում են որոշակի ոլորտի կամ աշխարհագրական տարածաշրջանի վրա:

Ռիսկի գերկենտրոնացումից խուսափելու նպատակով Ընկերության քաղաքականությունը և ընթացակարգերը ներառում են յուրահատուկ սկզբունքներ, որոնք ուղղված են առավելագույն կերպով դիվերսիֆիկացված պորտֆելի ապահովմանը: Վարկային ռիսկերի հայտնաբերված համակենտրոնացումները համապատասխանաբար վերահսկվում և կառավարվում են :

Վարկային ռիսկ.

Արժեզրկման գնահատում

Ընկերությունը հաշվարկում է ակնկալվող վարկային կորուստը (ԱՎԿ) հավանականությամբ կշռված երեք սցենարների միջոցով գնահատելով դրամական միջոցների ակնկալվող թերիավաքագրումը՝ զեղչված սկզբնավորման պահին արդյունավետ տոկոսադրույքով (EIR): Դրամական միջոցների թերիավաքագրումը սահմանվում է որպես կազմակերպությանը վճարման ենթակա պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի և կազմակերպության կողմից ստացման ենթակա ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի միջև տարբերությունը՝ հաշվի առնելով պոտենցիալ վարկային ռիսկը: ԱՎԿ-ի հաշվարկների մեխանիզմը մանրամասն ներկայացված է ստորև՝ առանցքային բաղադրիչներով, ներառյալ.

Պարտազանցման հավանականություն (PD)	Պարտազանցման հավանականությունը (PD) ներկայացնում է սահմանված ժամանակային տիրույթում պարտազանցման հավանականության գնահատումը: Պարտազանցում կարող է առաջանալ գնահատվող ժամանակահատվածում ցանկացած պահի, եթե գործիքը շարունակում է մնալ պորտֆելում և նախկինում չի ապաճանաչվել:
Պարտազանցման ժամանակ գործիքի արժեքը (EAD)	Պարտազանցման ժամանակ գործիքի արժեքը (EAD) պարտազանցման ապագա ամսաթվի դրությամբ գործիքի գնահատված արժեքն է՝ հաշվի առնելով հաշվետու ամսաթվից հետո ակնկալվող փոփոխությունների ազդեցությունը, Սա ներառում է մայր գումարի և տոկոսների պլանավորված կամ չպլանավորված մարումները, պարտավորված միջոցների ակնկալվող գումարները և բաց թողնված վճարումների արդյունքում կուտակված տոկոսները:
Պարտազանցման դեպքում կորստի չափը (LGD)	Պարտազանցման դեպքում կորստի չափը (LGD) դրամական միջոցների կորստի գնահատումն է, որը կառաջանա, եթե որոշակի պահի տեղի ունենա պարտազանցում: Դա պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի և այն դրամական միջոցների հոսքերի տարբերությունն է, որոնք վարկատուն ակնկալում է ստանալ՝ ներառյալ գրավների իրացումից միջոցները: Սովորաբար, LGD-ն արտահայտվում է որպես պարտազանցման դեպքում գործիքի արժեքի (EAD) նկատմամբ հաշվարկված տոկոսային մեծություն:

ԱՎԿ պահուստը հիմնվում է վարկային կորուստների վրա, որոնք ակնկալվում է, որ կառաջանան ակտիվի կյանքի ընթացքում (ակտիվի կյանքի ընթացքում ակնկալվող վարկային կորուստ կամ LT ECL): Այն դեպքում, եթե առկա չէ վարկային ռիսկի զգալի աճ սկզբնական ճանաչումից հետո, ապա պահուստը հիմնվում է 12 ամսվա ընթացքում ակնկալվող վարկային կորուստի վրա: 12 ամսվա ընթացքում ակնկալվող վարկային կորուստը ակտիվի կյանքի ընթացքում ակնկալվող վարկային կորուստի այն մասն է, որը ներկայացնում է ֆինանսական գործիքի գծով պարտավորությունների չկատարման դեպքերի արդյունքում ԱՎԿ-ները, որոնք կարող են առաջանալ հաշվետու ամսվան հաջորդող 12 ամիսների ընթացքում: Ակտիվի կյանքի ընթացքում ակնկալվող վարկային կորուստը և 12 ամսվա ընթացքում ակնկալվող վարկային կորուստը հաշվարկվում են անհատական կամ խմբային հիմունքով՝ ելնելով ֆինանսական գործիքների համապատասխան պորտֆելի բնույթից:

Ընկերությունը սահմանել է քաղաքականություն՝ գնահատելու յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ֆինանսական գործիքի վարկային ռիսկի զգալի աճի հայտանիշները՝ սկզբնական ճանաչման պահից ի վեր, հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի մնացորդային ժամկետի ընթացքում տեղի ունեցող պարտազանցման ռիսկի փոփոխությունը: Ելնելով վերը նշված գործընթացից՝ Ընկերությունն իր վարձակալությունները խմբավորում է Փուլ 1, Փուլ 2, Փուլ 3 և POCI, ինչպես նկարագրված է ստորև.

Փուլ 1.	Սկզբնական ճանաչման ժամանակ Ընկերությունը պահուստ է ճանաչում 12 ամսվա ԱՎԿ-ի հիման վրա: Փուլ 1-ում դասակարգված վարձակալությունները նաև ներառում են մնացորդներ, որոնցում պարտքային ռիսկը բարելավվել է և վարձակալությունը վերադասակարգվել է փուլ 2-ից:
Փուլ 2.	Երբ վարձակալության գործիքի վարկային ռիսկը զգալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչումից հետո, Ընկերությունը պահուստը ճանաչում է ակտիվի կյանքի ընթացքում ակնկալվող վարկային կորուստների համար: Փուլ 2-ում դասակարգված վարկերը նաև ներառում են մնացորդներ, որոնցում պարտքային ռիսկը բարելավվել է և վարկը վերադասակարգվել է Փուլ 3-ից:
Փուլ 3.	Արժեզրկված համարվող վարձակալություն:
Ձեռք բերված կամ սկզբնավորված՝ վարկային տեսանկյունից արժեզրկված (POCI)	Ձեռք բերված կամ սկզբնավորված՝ վարկային տեսանկյունից արժեզրկված (POCI) ակտիվները ֆինանսական ակտիվներ են, որոնք արժեզրկված են սկզբնական ճանաչման ժամանակ: Տվյալ ակտիվները սկզբնական ճանաչման ժամանակ հաշվառվում են իրական արժեքով, և տոկոսային եկամուտը հետագայում ճանաչվում է վարկային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքի հիման վրա: ԱՎԿ-ն միայն ճանաչվում կամ ապաճանաչվում է այնքանով, որքանով որ հետագայում փոխվում է ակտիվի

ակտիվներ. գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող վարկային կորուստների գնահատականը:

Պարտազանցման սահմանումը. Ընկերությունը ֆինանսական գործիքը համարում է պարտազանցված և, հետևաբար, Փուլ 3 (վարկային տեսանկյունից արժեզրկված) ԱՎԿ-ի հաշվարկների համար բոլոր այն դեպքերում, երբ.

- վարկառուի պայմանագրային վճարումների գծով ավելի քան 90 օր կետանցը.
- տվյալ վարկառուի բոլոր պարտավորությունները, եթե դրանցից առնվազն մեկը Բանկում և/կամ այլ ֆինանսական կազմակերպություններում 90 օրից ավելի ժամկետանց է (ներառյալ ֆիզիկական անձի և անհատ ձեռնարկատիրոջ պատկանելությունը).
- տվյալ վարկառուի բոլոր պարտավորությունները, եթե փոխկապակցված անձանց պարտավորություններից առնվազն մեկը Բանկում 90 օրից ավելի ժամկետանց է.
- վարկառուի անբարենպաստ ֆինանսական վիճակի պատճառով վերաֆինանսավորված կամ վերանայված ակտիվներ, որոնք Բանկում ավելի քան 30 օր ժամկետանց են:

Ընկերությունը բանկերում տեղաբաշխված գումարները համարում է պարտազանցված և անմիջապես ձեռնարկում է քայլեր, եթե գործընկերը հաշվետու ամսաթվի վերջի դրությամբ չի վճարել հաշվեգրված տոկոսների (արժեկտրոնի) և/կամ վարկի մայր գումարը ավելի քան 15 աշխատանքային օր:

Ֆինանսական գործիքը նաև համարվում է արժեզրկված՝ հիմք ընդունելով սահմանված այլ քանակական և որակական գործոններ, ինչպիսիք են.

- փոխկապակցված անձանց տրամադրված վարկերի որակը,
- վերանայման կարգավիճակը,
- ֆինանսական մոնիտորինգի արդյունքները, որոնք հաստատվում են ղեկավարության կողմից:
- վարձակալության ապահովման նվազեցում՝ գրավատուի կողմից գրավի լրիվ կամ մասնակի կորստի, ֆիզիկական վնասի կամ ապօրինի վաճառքի կամ շուկայական արժեքի նվազման պատճառով վարձակալության ապահովության գործակցի նվազման հետևանքով.
- վարձակալության կենտրոնացումը այլ անձանց, ներառյալ կենտրոնացումը ընտանիքի անդամների շրջանում վարկառուի կողմից վարձակալության մարումից հրաժարվելը և 30-ից ավելի ժամկետանց օրերի առկայությունը. Այս չափանիշը վերաբերվում է բոլոր վարձակալություններին, որոնց նկատմամբ կիրառվում է մոնիտորինգի եզրակացությունը.
- ֆորս-մաժորային հանգամանքները՝ վարկառուի կամ միակ սեփականատիրոջ մահը, հաշմանդամությունը, ծանր հիվանդությունները: Այս չափանիշը կիրառվում է հաճախորդի բոլոր վարձակալություններին նկատմամբ, և
- բնական աղետներ կամ համաճարակներ. Այս չափանիշը վերաբերում է բոլոր վարձակալություններին, որոնց նկատմամբ կիրառվում է մոնիտորինգի եզրակացությունը.

Հաճախորդի անվճարունակության որակական գնահատման շրջանակներում Ընկերությունը նաև դիտարկում է մի շարք դեպքեր, որոնք կարող են վկայել վճարելու անհավանականության մասին՝ հիմնվելով ղեկավարության դատողության վրա: Նման դեպքերում Ընկերությունը մանրամասն դիտարկում է, թե արդյոք այդ իրադարձությունը կարող է հանգեցնել հաճախորդի՝ պարտազանցման ենթարկված լինելուն, և, հետևաբար, գնահատվում է՝ արդյոք պետք է վարկը դասակարգել Փուլ 3-ում՝ ակնկալվող վարկային կորուստների հաշվարկների համար, թե արդյոք Փուլ 2-ում դասակարգումը բավարարում է:

Ընկերության քաղաքականությունն է ֆինանսական գործիքը դիտարկել որպես «վերականգնված» և, հետևաբար, վերադասակարգմամբ դուրս բերել 3-րդ փուլից, երբ պարտազանցման չափանիշներից ոչ մեկը գոյություն չունի առնվազն վեց ամիս անընդմեջ: Ակտիվի վերականգնումից հետո այն 2-րդ կամ 1-ին փուլ դասակարգելու որոշումը կախված է վարկառուի կողմից պարտքի սպասարկման օրինաչափությունից և գնահատման ամսաթվի դրությամբ այլ ոչ առաջնային ՎՈՆԱ (SICR) չափանիշների առկայությունից:

Ընկերությունն իր հիմնական գործունեությունը իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետությունում: Ընկերությունը Հայաստանից դուրս ոչ շրջանառու ակտիվներ չունի: Ընկերությունը չունի հաճախորդներ, որոնց եկամուտները գերազանցում են Ընկերության ընդհանուր հասույթի 10%-ը

Որպես ֆինանսական շուկաների մասնակից, Ընկերության վարկային ռիսկի կենտրոնացումն այլ ֆինանսական հաստատություններում նվազագույն է: Ընդհանուր առմամբ, ֆինանսական հաստատությունների նկատմամբ վարկային ռիսկի ենթարկվածությունը գնահատվում է 16,203 հազ.

ՀՀ դրամ (2023թ.՝ 30,909 հազ. ՀՀ դրամ), որը ներառում է միայն դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ:

Պարտազանցման հավանականության գնահատման գործընթացը

Հիմք ընդունելով ընտրված մակրոտնտեսական պարամետրերի պատմական կանխատեսումների գնահատված շեղումը փաստացի միտումներից, հեռանկարային մակրոտնտեսական զարգացման երեք սցենարներ ուղղված են երեք PD PIT անցումային մատրիցների վերջնական արդյունքին, որոնք կշռված են 15%, 70% հավանականություններով՝ լավատեսական, բազային և հոռետեսական սցենարներին համապատասխան:

Պարտազանցման ժամանակ գործիքի արժեքը

Պարտազանցման ժամանակ գործիքի արժեքը (EAD) իրենից ներկայացնում է արժեզրկման գնահատման ենթակա ֆինանսական գործիքների համախառն հաշվեկշռային արժեքը, որը հաշվի է առնում ինչպես հաճախորդի ունակությունը մեծացնելու իր վարկի գումարը առաջիկա պարտազանցման դեպքում, այնպես էլ հնարավոր վաղաժամկետ մարումները: Փուլ 1-ում գտնվող ակտիվների համար Ընկերությունը գնահատում է 12 ամսվա ընթացքում հնարավոր պարտազանցման հավանականությունը: Փուլ 2-ին, Փուլ 3-ին և POCI դասին պատկանող ֆինանսական ակտիվների համար պարտազանցման ժամանակ գործիքի արժեքը դիտարկվում է գործիքների ողջ կյանքի տևողության ընթացքում տեղի ունեցող դեպքերի համար:

Պարտազանցման դեպքում կորստի չափը

Ընկերությունը պարտազանցման դեպքում կորստի չափը հաշվարկելու նպատակով օգտագործում է պարտազանցման ամսաթվից հետո վերականգնումների վերաբերյալ պատմական տվյալները բոլոր պարտազանցված վարձակալությունների կտրվածքով: Պարտազանցման դեպքում կորստի չափը հաշվարկելու համար PD PIT-ի գնահատման համար օգտագործվող նախնական խմբավորումը հետագայում ենթարկվում է ենթախմբավորման՝ ըստ գրավի տեսակի: Դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ ողջ տեղեկատվությունը հավաքագրվում է պարտազանցման ամսաթվից հետո՝ ըստ LGD խմբերի: Ժամանակային կտրվածքով վերջին ժամկետանց վարձակալությունների համար հնարավոր վերադարձի հավանականությունը գնահատվում է նախկինում ժամկետանց վարձակալությունների պոպուլյացիայի զարգացման գործակցով: Տվյալ շրջանակներում հաշվի են առնվում հավաքագրման քաղաքականության ցանկացած փոփոխություն: Հավաքագրվում է պարտազանցման ամսաթվից հետո դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ ողջ տեղեկատվությունը և զեղչվում պարտազանցման ամսաթվի դրությամբ՝ միջին արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդի օգտագործմամբ, յուրաքանչյուր LGD խմբի գծով: Դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներառում է բոլոր տեսակի դրամական ներհոսքերը ժամկետանց վարձակալության գծով (վարձակալության մարումից ստացված միջոցներ, երաշխավորից ստացված միջոցներ, գրավի առարկայի վաճառքից ստացված միջոցներ և այլն):

Վարկային ռիսկի զգալի աճ

Ընկերությունը սահմանել է քաղաքականություն՝ գնահատելու յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ֆինանսական գործիքի վարկային ռիսկի զգալի աճի հայտանիշները՝ սկզբնական ճանաչման պահից ի վեր: Ընկերության կողմից օգտագործվող օբյեկտիվ չափանիշը վարձակալության ժամկետանց օրերի մասին տեղեկատվությունն է: Ընկերությունը եզրակացնում է, որ կա ակտիվների վարկային ռիսկի զգալի աճ, երբ փոխառուի այդ ակտիվների հետ կապված վճարումները ժամկետանց են ավելի քան 30 օրով:

Ընկերության ղեկավարությունը նաև հաշվի է առնում հետևյալ գործոնները՝ վարկային ռիսկի աճը որոշելու համար.

- Հայաստանի այլ ֆինանսական հաստատություններում վարկառուի ժամկետանց օրերը.
- Նախասահմանված փոխկապակցված կողմերի ժամկետանց օրերը.
- Վարկառուի ֆինանսական պայմաններում զգալի դժվարությունները.
- Վարկառուի ֆինանսական վիճակի վատթարացման հետևանքով առաջացած վարձակալության պայմանների վերանայումը.
- Վարկառուի գործունեության ֆինանսական մոնիտորինգի արդյունքը.

«ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.

Կանխատեսումային տեղեկատվություն և բազմակի տնտեսական սցենարներ

ԱՎԿ մոդելներում Ընկերությունը հիմնվում է կանխատեսումային տեղեկատվության լայն շրջանակի վրա, մասնավորապես այնպիսի տնտեսական ելակետային տվյալների, ինչպիսիք են՝

2024թ.

- Համախառն ներքին արդյունքի աճ, %
- ՀՀ դրամ/ԱՄՆ դոլարի փոխարժեք, միջին ամսական
- ՀՀ դրամ-ԱՄՆ դոլարի փոխարժեք, տարեվերջին
- Արդյունաբերական արտադրանքի ծավալ, տարեկան աճ %
- Գյուղատնտեսության համախառն արտադրանքի ծավալ, տարեկան աճ %
- Ծառայությունների ծավալ (առանց առևտրի), տարեկան աճ %
- ՀՀ պետական բյուջե, դեֆիցիտ/ավելցուկ.

2023թ.

- ԱՄՆ դոլար/ՀՀ դրամ փոխարժեք, միջին ամսական;
- Արտահանում, %
- Գյուղատնտեսական արտադրության տարեկան աճ, %
- ՀՀ պետական բյուջե, դեֆիցիտ/ավելցուկ.
- Ծառայությունների տարեկան աճ, %
- Արդյունաբերական արտադրության տարեկան աճ, %
- ԱՄՆ դոլար/ՀՀ դրամ փոխարժեք, տարեվերջ
- ՀՆԱ-ի աճ, %

Ընկերությունը կանխատեսումային տեղեկատվությունը ստանում է երրորդ կողմի աղբյուրներից (Տնտեսական հետախուզության գրասենյակ և Համաշխարհային բանկի տվյալների բազա, ինչպես նաև ՀՀ կառավարության կանխատեսումներ): 15%, 70% և 15% հավանականությունները վերագրվում են համապատասխան սցենարներից յուրաքանչյուրին՝ լավատեսական, բազային և հոռետեսական սցենարներին:

Աղյուսակները ցույց են տալիս 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ԱՎԿ հաշվարկների համար օգտագործվող տնտեսական սցենարներից յուրաքանչյուրում օգտագործված հիմնական կանխատեսումային տնտեսական փոփոխականների/ենթադրությունների արժեքները:

Հիմնական ցուցանիշներ		ԱՎԿ սցենար	Վերագրված հավանականություն, %	2025	2026	2027թ.
ՀՀ դրամ/ԱՄՆ դոլարի փոխարժեք, միջին ամսական	Լավատեսական	15%	349.83	382.14	372.44	
	Ելակետային	70%	377.04	437.84	456.93	
	Հոռետեսական	15%	404.26	463.80	487.15	
Գյուղատնտեսության համախառն արտադրանքի ծավալ, տարեկան աճ %	Լավատեսական	15%	6.00%	6.60%	7.30%	
	Ելակետային	70%	0.50%	0.20%	0.30%	
	Հոռետեսական	15%	-5.00%	-6.20%	-6.70%	
ՀՀ պետական բյուջե, դեֆիցիտ/ավելցուկ.	Լավատեսական	15%	(380,460)	(312,542)	(227,633)	
	Ելակետային	70%	(615,800)	(553,900)	(472,700)	
	Հոռետեսական	15%	(851,140)	(795,258)	(717,767)	
Ծառայությունների ծավալ (առանց առևտրի), տարեկան աճ %	Լավատեսական	15%	10.87%	11.87%	12.22%	
	Ելակետային	70%	5.30%	5.60%	5.50%	
	Հոռետեսական	15%	-0.27%	-0.67%	-1.22%	
Արդյունաբերական արտադրանքի տարեկան աճ %	Լավատեսական	15%	6.67%	7.03%	7.59%	
	Ելակետային	70%	4.00%	3.70%	3.80%	
	Հոռետեսական	15%	1.33%	0.37%	0.01%	
ՀՀ դրամ-ԱՄՆ դոլարի փոխարժեք, տարեվերջին	Լավատեսական	15%	349.88	382.20	372.49	
	Ելակետային	70%	377.1	437.9	457	
	Հոռետեսական	15%	404.32	463.87	487.22	
Համախառն արդյունքի աճ, %	Լավատեսական	15%	10.43%	11.07%	11.70%	
	Ելակետային	70%	4.90%	4.60%	4.60%	
	Հոռետեսական	15%	-0.63%	-1.87%	-2.50%	

Ստորև ներկայացված աղյուսակները ցույց են տալիս 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ԱՎԿ հաշվարկների համար օգտագործվող տնտեսական սցենարներից յուրաքանչյուրում օգտագործված հիմնական կանխատեսումային տնտեսական փոփոխականների/ենթադրությունների արժեքները:

«ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.

Հիմնական ցուցանիշներ	Ժամկետի համար սցենար	Վերագրված հավանականություն, %	2024թ.	2025թ.	2026թ.
ԱՄՆ դոլար/ՀՀ դրամ փոխարժեք, միջին ամսական	Լավատեսական	15%	368.46	353.87	383.03
	Ելակետային	70%	389.24	394.94	448.73
	Հոռետեսական	15%	410.02	438.27	521.53
Արտահանում, %	Լավատեսական	15%	(5.76%)	6.77%	8.44%
	Ելակետային	70%	(9.50%)	2.60%	4.00%
	Հոռետեսական	15%	(13.24%)	(1.57%)	(0.44%)
Գյուղատնտեսական արտադրության տարեկան աճ, %	Լավատեսական	15%	6.24%	7.07%	7.34%
	Ելակետային	70%	2.50%	2.90%	2.90%
	Հոռետեսական	15%	(1.24%)	(1.27%)	(1.54%)
ՀՀ պետական բյուջե, դեֆիցիտ/ավելցուկ. միլիոն ՀՀ դրամ	Լավատեսական	15%	(115,920)	(131,975)	(146,097)
	Ելակետային	70%	(302,500)	(319,700)	(334,500)
	Հոռետեսական	15%	(489,080)	(507,425)	(522,903)
Ծառայությունների տարեկան աճ, %	Լավատեսական	15%	9.44%	9.67%	9.54%
	Ելակետային	70%	5.70%	5.50%	5.10%
	Հոռետեսական	15%	1.96%	1.33%	0.66%
Արդյունաբերական արտադրության տարեկան աճ, %	Լավատեսական	15%	9.72%	9.10%	8.18%
	Ելակետային	70%	6.20%	6.10%	5.50%
	Հոռետեսական	15%	2.68%	3.10%	2.82%
ԱՄՆ դոլար/ՀՀ դրամ փոխարժեք, տարեվերջ	Լավատեսական	15%	368.52	353.92	383.09
	Ելակետային	70%	389.30	395.00	448.80
	Հոռետեսական	15%	410.08	438.34	521.61
ՀՆԱ-ի աճ, %	Լավատեսական	15%	9.84%	9.87%	9.84%
	Ելակետային	70%	6.10%	5.70%	5.40%
	Հոռետեսական	15%	2.36%	1.53%	0.96%

Վարկի որակը ֆինանսական ակտիվների դասի համար

Ստորև ներկայացված ֆինանսական ակտիվների վարկային որակը կառավարվում է Ընկերության կողմից՝ հիմնվելով արտաքին վարկանիշների վրա: Չվարկանշված ազդեցությունները դասակարգվում են Ստանդարտ դասում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ դրանք արժեզրկված չեն:

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ.

2024թ. հազ. ՀՀ դրամ	Ծան.	Ստանդարտ	Ենթա-ստանդարտ	Արժե-զրկված	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	7	16,203	-	-	16,203
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	8	Փուլ 1 Փուլ 2 Փուլ 3	- 654,387 -	- - 435,761	92,015,673 654,387 435,761
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	13	354,607	-	-	354,607
Ընդամենը		92,386,483	654,387	435,761	93,476,631

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝

2023թ. հազ. ՀՀ դրամ	Ծան.	Ստանդարտ	Ենթա-ստանդարտ	Արժե-զրկված	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	7	30,909	-	-	30,909
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	8	Փուլ 1 Փուլ 2 Փուլ 3	- 206,263 -	- - 430,642	82,769,521 206,263 430,642
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	13	331,664	-	-	331,664
Ընդամենը		83,132,094	206,263	430,642	83,768,999

Ստորև ներկայացված աղյուսակները ներկայացնում են ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերի միջին PD-ները՝ ըստ ելակետային սցենարի՝ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

«ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.

2024թ.	Դաս	Միջին PD
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	Ստանդարտ	0.9%
	Ենթաստանդարտ	11.7%
	Արժեզրկված	100.0%
2023թ.	Դաս	Միջին PD
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	Ստանդարտ	1.1%
	Ենթաստանդարտ	9.1%
	Արժեզրկված	100.0%

Իրացվելիության ռիսկ և ֆինանսավորման կառավարում

Իրացվելիության ռիսկն այն ռիսկն է, որ Ընկերությունը չի կարողանա սահմանված ժամկետներում կատարել իր վճարային պարտավորությունները՝ բնականոն և անկանխատեսելի պայմաններում:

Ընկերության կողմից իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակն է ցանկացած պահի ապահովել բոլոր անհրաժեշտ միջոցները՝ դրամական միջոցների հոսքերի հետ կապված պարտավորությունները մարելու համար: Իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է Տնօրենների խորհրդի կողմից:

Ընկերությունը ձգտում է ակտիվորեն պահպանել ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված և կայուն կառուցվածքը, որը ներառում է բաժնետերերից, բանկերից և այլ վարկային կազմակերպություններից ստացված վարկերը՝ իրացվելիության անկանխատեսելի պահանջներն արագ և հեշտությամբ բավարարելու նպատակով:

Ֆինանսական պարտավորությունների վերլուծությունը ըստ պայմանագրային մարման ժամկետների

Ստորև ներկայացվում է դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության ֆինանսական պարտավորությունների բաշխումը՝ ըստ մինչև մարումը մնացած ժամկետների՝ պայմանագրային չգեղջված պարտավորությունների հիման վրա. Պարտավորությունները, որոնք ենթակա են ցպահանջ մարման, դասակարգվում են այնպես, ինչպես եթե մարման պահանջը ներկայացված լիներ ամենավաղ հնարավոր ամսաթվով: Սակայն Ընկերությունը գտնում է, որ շատ հաճախորդներ չեն պահանջի վճարումը այն ամենավաղ հնարավոր ամսաթվի դրությամբ, որով Ընկերությունը պարտավորված կլինի կատարել վճարումը, և աղյուսակը չի արտացոլում ակնկալվող դրամական հոսքերը՝ հաշվարկված Ընկերության կողմից՝ անցյալ ժամանակաշրջաններում ավանդները պահանջելու պատմական վիճակագրության հիման վրա:

Հազ. ՀՀ դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-3 ամիս	4-12 ամիս	1- 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ընդամենը
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ						
Պարտավորություններ Բանկերից ստացված վարկեր	-	1,047,578	1,538,454	50,797,949	-	53,383,981
Այլ փոխառու միջոցներ	241,990	2,601,901	6,590,792	24,917,933	114,655	34,467,271
Ստորադաս վարկեր	-	-	63,767	255,244	827,947	1,146,958
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	-	1,041,141	-	-	-	1,041,141
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	11,980	35,941	95,844	419,316	-	563,081
Ընդամենը չգեղջված ֆինանսական պարտավորություններ	253,970	4,726,561	8,288,857	76,390,442	942,602	90,602,432

«ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.

Հազ. ՀՀ դրամ	Ցպահանջ և միջև 1 ամիս	1-3 ամիս	4-12 ամիս	1- 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ընդամենը
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.						
Պարտավորություններ Բանկերից ստացված վարկեր	10,461	703,173	4,940,188	51,167,658	-	56,821,480
Այլ փոխառու միջոցներ Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	254,329	385,599	5,797,168	16,511,482	114,845	23,063,423
	565,287	-	-	-	2,876,064	3,441,351
Ընդամենը չզեղչված ֆինանսական պարտավորություններ	830,077	1,088,772	10,737,356	67,679,140	2,990,909	83,326,254

Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերի կամ դրանց իրական արժեքի փոփոխության ռիսկն է՝ շուկայական պայմանների, ներառյալ արտարժույթի փոխարժեքի, տոկոսադրույքների և բաժնային գործիքների գների փոփոխության արդյունքում:

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերի կամ դրանց իրական արժեքի հնարավոր փոփոխության ռիսկն է տոկոսադրույքների փոփոխման արդյունքում: Ստորև ներկայացված աղյուսակը ցույց է տալիս Ընկերության ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զգայունությունը տոկոսադրույքի հնարավոր հավանական փոփոխությունների նկատմամբ, բոլոր այլ փոփոխական մեծությունները հաստատուն լինելու դեպքում:

Շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվության զգայունությունը իրենից ներկայացնում է տոկոսադրույքների ենթադրվող փոփոխությունների ազդեցությունը մեկ տարվա զուտ տոկոսային եկամտի վրա, որը հաշվարկվել է դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առկա լողացող տոկոսադրույքով ոչ առևտրային ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների նկատմամբ: Կապիտալի զգայունությունը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առկա տոկոսադրույքների թույլատրելի փոփոխությունների հանդեպ հաշվարկվում է՝ վերազնահատելով ֆիքսված տոկոսադրույքով իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվները՝ հիմնվելով այն ենթադրության վրա, որ առկա են եկամտաբերության կորի զուգահեռ տեղաշարժեր: Զանի որ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ չկա լողացող տոկոսադրույքով ոչ առևտրային ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների մնացորդ, զգայունություն չի հաշվարկվել:

Արժույթային ռիսկ

Արժույթային ռիսկն արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների հետևանքով ֆինանսական գործիքների արժեքի տատանման ռիսկն է Տնօրինությունը սահմանել է արտարժույթային դիրքերի սահմանաչափեր՝ հիմնվելով ԿԲ կողմից սահմանված նորմատիվների վրա: Դիրքերը վերահսկվում են օրական կտրվածքով:

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված են այն արժույթները, որոնցով դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունն ունի Էական արժույթային դիրքեր դրամական ակտիվների և պարտավորությունների գծով:

«ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.

2024թ.

Հազ. ՀՀ դրամ	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	ՌԴ ռուբլի	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	8,468	368	-	7,367	16,203
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	68,324,996	12,941,800	11,839,025	-	93,105,821
Այլ ակտիվներ	7,277,740	3,600,970	1,582,217	15,123	12,476,050
Ընդամենը ակտիվներ	75,611,204	16,543,138	13,421,242	22,490	105,598,074
Պարտավորություններ					
Բանկերից ստացված վարկեր	31,589,298	11,461,763	9,786,196	-	52,837,257
Այլ փոխառու միջոցներ	23,646,226	3,920,515	2,440,720	-	30,007,461
Այլ պարտավորություններ	3,574,818	1,217,607	435,829	22,483	5,250,737
Ստորադաս վարկեր	-	-	695,307	-	695,307
Ընթացիկ պարտավորություններ	561,939	-	-	-	561,939
Հաժողության հարկի գծով վարձակալության գծով պարտավորություններ	443,333	-	-	-	443,333
Ընդամենը պարտավորություններ	59,815,614	16,599,885	13,358,052	22,483	89,796,034
Զուտ դիրք	15,795,590	(56,747)	63,190	7	15,802,040

2023թ.

Հազ. ՀՀ դրամ	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	ՌԴ ռուբլի	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	7,953	1,610	-	21,346	30,909
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	58,108,518	12,676,289	12,621,619	-	83,406,426
Այլ ակտիվներ	2,423,056	3,554,001	1,058,004	6,210	7,041,271
Ընդամենը ակտիվներ	60,539,527	16,231,900	13,679,623	27,556	90,478,606
Պարտավորություններ					
Բանկերից ստացված վարկեր	32,595,822	13,773,603	10,121,616	-	56,491,041
Այլ փոխառու միջոցներ	14,946,638	1,968,450	3,142,817	-	20,057,905
Ընթացիկ պարտավորություններ	515,267	-	-	-	515,267
Հաժողության հարկի գծով	2,460,552	545,339	408,190	27,270	3,441,351
Ընդամենը պարտավորություններ	50,518,279	16,287,392	13,672,623	27,270	80,505,564
Զուտ դիրք	10,021,248	(55,492)	7,000	286	9,973,042

Կատարված վերլուծությունը արտահայտում է դրամի նկատմամբ՝ արտարժույթի փոխարժեքի հնարավոր տատանումների ազդեցությունը ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության վրա, երբ այլ փոփոխական արժեքները հաստատուն են (կախված արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության նկատմամբ ոչ առևտրային դրամական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի զգայունությունից): Կապիտալի վրա ազդեցությունը չի տարբերվում ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության վրա ազդեցությունից: Բացասական գումարները արտացոլում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում կամ կապիտալում պոտենցիալ զուտ նվազումը, դրական գումարները՝ պոտենցիալ զուտ աճը: Տնօրինությունը սահմանել է արտարժույթի և տոկոսադրույթի ռիսկի թույլատրելի ռիսկի սահմանաչափ:

Արժույթ	Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխություն, % 2024թ.	Ազդեցությունը շահույթի վրա մինչև հարկումը 2024թ.	Արտարժույթի փոփոխություն, % 2023թ.	Ազդեցությունը շահույթի վրա մինչև հարկումը 2023թ.
ԱՄՆ դոլար	5.00%	(2,837)	5.00%	(2,775)
ԱՄՆ դոլար	(5.00)%	2,837	(5.00)%	2,775
Եվրո	8.50%	5,371	8.50%	595
Եվրո	(8.50)%	(5,371)	(8.50)%	(595)
ՌԴ ռուբլի	5.00%	-	5.00%	14
ՌԴ ռուբլի	(5.00)%	-	(5.00)%	(14)

Ընկերության աշխարհագրական համակենտրոնացումը համարվում է նվազագույն, քանի որ այն գործում է բացառապես մեկ երկրում և ակտիվների և պարտավորությունների մեծ մասը կենտրոնացված են մեկ երկրում :

26 Իրական արժեքի չափում

Իրական արժեքի չափման գործընթաց

Արտաքին գնահատողները ներգրավվում են նշանակալի ակտիվների գնահատման համար, ինչպիսիք են հողը և շենքերը, փոխադրամիջոցները: Արտաքին գնահատողների ներգրավումը որոշվում է ղեկավարության կողմից: Ընտրությունը կատարվում է՝ հիմնվելով այնպիսի չափանիշների վրա, ինչպիսիք են շուկայի մասին տեղեկացվածությունը, վարկանիշը, անկախությունը և մասնագիտական ստանդարտների պահպանումը:

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվին ղեկավարությունը վերլուծում է այն ակտիվների և պարտավորությունների արժեքների փոփոխությունները, որոնք ենթակա են վերագնահատման Ընկերության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության համաձայն: Այս վերլուծությունների համար ճշտվում են հիմնական տվյալները, որոնք կիրառվել են նախորդ գնահատման ժամանակ՝ համադրելով գնահատման հաշվարկի տեղեկատվությունը պայմանագրերի և այլ համապատասխան փաստաթղթերի հետ: Ղեկավարությունը Ընկերության անկախ գնահատողների հետ միասին համեմատում է յուրաքանչյուր ակտիվի և պարտավորության իրական արժեքի փոփոխությունը յուրաքանչյուր համապատասխան արտաքին աղբյուրների հետ՝ որոշելու համար տվյալ փոփոխության հիմնավորված լինելը:

Իրական արժեքի հիերարխիա

Ընկերությունն օգտագործում է ֆինանսական գործիքների իրական արժեքների բացահայտման և գնահատման մեթոդների հետևյալ հիերարխիան ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը որոշելու և բացահայտելու համար:

- 1-ին մակարդակ – համանման ակտիվների կամ պարտավորությունների համար ակտիվ շուկայում գնանշված գներ (չճշգրտված),
- 2-րդ մակարդակ – գնահատման այլ մեթոդ, որտեղ բոլոր նշանակալի ելակետային տվյալները, որոնք ունեն նշանակալի ազդեցություն իրական արժեքի գնահատման համար, ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն դիտարկելի են շուկայական տվյալներից:
- 3-րդ մակարդակ – մոդելներ, որոնք օգտագործում են մոդելներ, որոնք ունեն նշանակալի ազդեցություն գրանցված իրական արժեքի վրա, որոնք հիմնված չեն դիտարկելի շուկայական տվյալների վրա:

Իրական արժեքի բացահայտման նպատակով Ընկերությունը որոշել է ակտիվների և պարտավորությունների դասեր՝ հիմնվելով ակտիվի կամ պարտավորության բնույթի, բնութագրերի և ռիսկերի և իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակի վրա, ինչպես նկարագրված է վերևում:

Հազ. ՀՀ դրամ	Իրական արժեքի չափում՝ օգտագործելով		
	Գնանշումներ ակտիվ շուկաներում (Մակարդակ 1)	Էական ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ (Մակարդակ 3)	Ընդամենը
31 դեկտեմբերի 2024թ.			
Ակտիվներ, որոնց իրական արժեքը բացահայտվում է			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	16,203	-	16,203
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	-	93,105,821	93,105,821
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	354,607	354,607
Պարտավորություններ, որոնց իրական արժեքը բացահայտվում է			
Բանկերից ստացված վարկեր	-	52,837,257	52,837,257
Այլ փոխառու միջոցներ	-	30,007,461	30,007,461
Ստորադաս վարկեր	-	695,307	695,307
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	-	1,041,141	1,041,141

«ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.

Հազ. ՀՀ դրամ	Իրական արժեքի չափում՝ օգտագործելով		
	Քանակներ ակտիվ շուկաներում (Մակարդակ 1)	Էական ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ (Մակարդակ 3)	Ընդամենը
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.			
Ակտիվներ, որոնց իրական արժեքը բացահայտվում է			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	30,909	-	30,909
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	-	83,406,426	83,406,426
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	331,664	331,664
Պարտավորություններ, որոնց իրական արժեքը բացահայտվում է			
Բանկերից ստացված վարկեր	-	56,491,041	56,491,041
Այլ փոխառու միջոցներ	-	20,057,905	20,057,905
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	-	565,287	565,287

Իրական արժեքով չչափվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը

Ստորև բերված է Ընկերության ֆինանսական գործիքների հաշվեկշռային արժեքների և իրական արժեքների համեմատությունն ըստ դասերի, որոնք իրական արժեքով չեն հաշվառվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում: Առյուսակը չի ներառում ոչ ֆինանսական ակտիվների և ոչ ֆինանսական պարտավորությունների իրական արժեքները:

Հազ. ՀՀ դրամ	Հաշվե- կշռային արժեք	Իրական արժեք	Զճանաչ- ված օգուտ/ (վնաս)	Հաշվե- կշռային արժեք	Իրական արժեք	Զճանաչ- ված օգուտ/ (վնաս)
	2024թ.			2023թ.		
Ֆինանսական ակտիվներ						
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	16,203	16,203	-	30,909	30,909	-
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	93,105,821	93,105,821	-	83,406,426	83,406,426	-
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	354,607	354,607	-	331,664	331,664	-
Ֆինանսական պարտավորություններ						
Բանկերից ստացված վարկեր	52,837,257	52,837,257	-	56,491,041	56,491,041	-
Այլ փոխառու միջոցներ	30,007,461	30,007,461	-	20,057,905	20,057,905	-
Ստորադաս վարկեր	695,307	695,307	-	-	-	-
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	1,041,141	1,041,141	-	565,287	565,287	-
Ընդամենը իրական արժեքի չճանաչված փոփոխություն			-			-

Փնտրվող մեթոդաբանություն և ենթադրություններ

Ստորև նկարագրված են այն մեթոդներն ու ենթադրությունները, որոնք օգտագործվում են ֆինանսական հաշվետվություններում իրական արժեքով արտացոլված ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը որոշելու համար, ինչպես նաև իրական արժեքով չարտացոլված այն հոդվածների իրական արժեքը որոշելու համար, որոնց իրական արժեքը բացահայտվում է:

Ակտիվներ, որոնց իրական արժեքը մոտ է հաշվեկշռային արժեքին

Բարձր իրացվելի կամ կարճաժամկետ մարման ժամկետով (երեք ամսից պակաս) ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների համար ենթադրվում է, որ դրանց հաշվեկշռային արժեքը մոտ է դրանց իրական արժեքին:

Ոչ ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի չափումը

Գույքի իրական արժեքը որոշվել է շուկայական համադրելի մեթոդի կիրառմամբ: Հողի և շենքերի գնահատված իրական արժեքները դասակարգվում են իրական արժեքի հիերարխիայի 3-րդ մակարդակում: Սա նշանակում է, որ գնահատողի կողմից կատարված գնահատումները հիմնված են շուկայական գործարքների գների վրա՝ էապես ճշգրտված՝ հաշվի առնելով կոնկրետ գույքի բնույթը, գտնվելու վայրը կամ վիճակը: Այդ ակտիվների իրական արժեքները գնահատվում են անկախ, մասնագիտական որակավորում ունեցող և անհրաժեշտ լիցենզիաների տիրապետող՝ գույքի գնահատողների կողմից իրականացված գնահատումների հիման վրա:

Նշանակալից ելակետային տվյալները և ենթադրությունները մշակվում են ղեկավարության հետ սերտ խորհրդակցությամբ: Լրացուցիչ տեղեկություններ ներկայացված են ստորև:

Հող և շենքեր

Գրասենյակի հողերի և շենքերի իրական արժեքները գնահատվում են եկամտի և շուկայական մոտեցումներով: Եկամուտի մոտեցումը կիրառվել է վարձակալությունից ստացված եկամտի գնահատված հոսքի կապիտալացմամբ՝ առանց կանխատեսվող գործառնական ծախսերի, օգտագործելով շուկայական եկամտաբերությունից բխող զեղչման դրույքաչափը, որը ենթադրվում է նմանատիպ անշարժ գույքի գծով վերջին գործարքներից: Երբ փաստացի վարձավճարը էականորեն տարբերվում է գնահատված վարձավճարներից, ճշգրտումներ են կատարվում վարձակալության գնահատված արժեքի նկատմամբ: Վարձակալված գույքից դրամական միջոցների ներհոսքը գնահատելիս հաշվի է առնվում զբաղվածության ներկա մակարդակը, առկա վարձակալության պայմանները և ապագա վարձակալություններից վարձակալական վճարների ակնկալիքները շենքերի շահագործման մնացած տևողության ընթացքում:

Առավել նշանակալի ելակետային տվյալները, որոնցից որևէ մեկը դիտարկելի չէ, վարձակալության գնահատված արժեքն է, թափուրության մակարդակի և զեղչի դրույքաչափի վերաբերյալ ենթադրությունները: Գնահատված իրական արժեքը մեծանում է, եթե գնահատված վարձակալությունը մեծանում է, թափուրության մակարդակը նվազում է կամ եթե զեղչման տոկոսադրույքը (շուկայական եկամտաբերությունը) նվազում է: Ընդհանուր գնահատումները զգալուն են բոլոր երեք ենթադրությունների նկատմամբ: Ղեկավարությունը համարում է, որ ողջամտորեն հնարավոր այլընտրանքային ենթադրությունների շրջանակը ամենամեծն է վարձակալության արժեքների և թափուրության մակարդակների համար, և որ կա նաև փոխկապակցվածություն այս տվյալների միջև:

Շուկայական մոտեցումն արտացոլում է նմանատիպ գույքի համար վերջին շուկայական գործարքների դիտարկելի գները և ներառում է գույքին բնորոշ գործակիցներով ճշգրտումներ՝ ներառյալ չափը, գտնվելու վայրը, շենքի շինարարական-ինժեներական առանձնահատկությունները, տեխնիկական (ֆիզիկական) վիճակը, ծանրաբեռնվածությունը և օգտագործման նպատակը:

Նշանակալի ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներից է՝ ճշգրտումը գույքին բնորոշ գործակիցներով: Այս ճշգրտման չափն ու ուղղությունը կախված է նմանատիպ գույքի դիտարկելի շուկայական գործարքների քանակից և բնութագրերից, որոնք օգտագործվում են որպես գնահատման մեկնարկային կետ: Չնայած այս ելակետային տվյալը սուբյեկտիվ դատողության արդյունք է, ղեկավարությունը գտնում է, որ ընդհանուր առմամբ ողջամտորեն հնարավոր այլընտրանքային ենթադրությունները էական ազդեցություն չեն ունենա գնահատման վրա:

Շենքերի իրական արժեքը դասակարգվում է իրական արժեքի հիերարխիայի 3-րդ մակարդակում՝ հաշվի առնելով գնահատման տեխնիկայի դիտարկելի ելակետային տվյալների նշանակալից դիտարկելի ճշգրտումները (գործակիցները): Համաձայն Ընկերության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության՝ գնահատման ենթակա գույքը վերագնահատվում է 3 տարին մեկ անգամ, եթե շուկայում էական շեղումներ տեղի չեն ունենում:

«ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.

27 Ակտիվների և պարտավորությունների մարման ժամկետների վերլուծություն

31 դեկտեմբերի 2024թ.

Հազ. ՀՀ դրամ	Խնդրահարույց/ ժամկետանց	Ժամկետանց	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարիներ	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ընդամենը
Ֆինանսական ակտիվներ									
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	-	16,203	-	-	-	-	-	16,203
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	41,286	371,276	4,510,471	5,773,971	19,823,022	56,897,498	5,688,297	-	93,105,821
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	-	-	354,607	-	-	-	12,121,443	12,476,050
Ընդամենը	41,286	371,276	4,526,674	6,128,578	19,823,022	56,897,498	5,688,297	12,121,443	105,598,074
Ֆինանսական պարտավորություններ									
Բանկերից ստացված վարկեր	-	-	-	-	1,466,705	51,370,552	-	-	52,837,257
Այլ փոխառու միջոցներ	-	-	17,082	76,477	371,464	28,849,659	692,779	-	30,007,461
Ստորադաս վարկեր	-	-	-	-	-	-	695,307	-	695,307
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	-	-	1,041,141	-	-	-	-	4,209,596	5,250,737
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	-	-	-	-	-	443,333	-	-	443,333
Ընդամենը	-	-	1,058,223	76,477	1,838,169	80,663,544	1,388,086	4,209,596	89,234,095
Իրացվելիության զուտ բացը	41,286	371,276	3,468,451	6,052,101	17,984,853	(23,766,046)	4,300,211	7,911,847	16,363,979
Իրացվելիության կուտակային բացը		412,562	3,881,013	9,933,114	27,917,967	4,151,921	8,452,132	16,363,979	

«ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.

31 դեկտեմբերի 2023թ.

Հազ. ՀՀ դրամ	Խնդրահարույց/ ժամկետանց	Ժամկետանց	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ընդամենը
Ֆինանսական ակտիվներ									
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	30,909	-	-	-	-	-	-	30,909
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	18,284	903,685	3,530,502	4,218,431	14,243,689	54,803,538	5,688,297	-	83,406,426
Այլ ակտիվներ	-	-	-	-	331,664	-	-	7,372,935	7,704,599
Ընդամենը	18,284	934,594	3,530,502	4,218,431	14,575,353	54,803,538	5,688,297	7,372,935	91,141,934
Ֆինանսական պարտավորություններ									
Բանկերից ստացված վարկեր	-	-	48,439	703,805	4,826,447	50,912,350	-	-	56,491,041
Այլ փոխառու միջոցներ	-	-	257,845	357,539	4,871,460	14,456,216	114,845	-	20,057,905
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	-	-	565,287	-	-	-	-	2,876,064	3,441,351
Ընդամենը	-	-	871,571	1,061,344	9,697,907	65,368,566	114,845	2,876,064	79,990,297
Իրացվելիության զուտ բացը	18,284	934,594	2,658,931	3,157,087	4,877,446	(10,565,028)	5,573,452	4,496,871	11,151,637
Իրացվելիության կուտակային բացը		952,878	3,611,809	6,768,896	11,646,342	1,081,314	6,654,766	11,151,637	

«ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.

Ստորև բերված աղյուսակը ցույց է տալիս ակտիվների և պարտավորությունների վերլուծությունը՝ ըստ դրանց ակնկալվող վերականգնման կամ մարման ժամկետների:

Տե՛ս Ծանոթագրություն 25 Ռիսկերի կառավարում Ընկերության պայմանագրային չգեղջկած մարման պարտավորությունների համար:

Հազ. ՀՀ դրամ	2024թ.			2023թ.		
	Մինչև մեկ տարի	Ավելի քան 1 տարի	Ընդամենը	Մինչև մեկ տարի	Ավելի քան 1 տարի	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	16,203	-	16,203	30,909	-	30,909
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	30,520,026	62,585,795	93,105,821	22,914,591	60,491,835	83,406,426
Այլ ակտիվներ	12,476,050	-	12,476,050	7,704,599	-	7,704,599
Ընդամենը	43,012,279	62,585,795	105,598,074	30,650,099	60,491,835	91,141,934

Հազ. ՀՀ դրամ	2024թ.			2023թ.		
	Մինչև մեկ տարի	Ավելի քան 1 տարի	Ընդամենը	Մինչև մեկ տարի	Ավելի քան 1 տարի	Ընդամենը
Բանկերից ստացված վարկեր	1,466,705	51,370,552	52,837,257	5,578,691	50,912,350	56,491,041
Այլ փոխառու միջոցներ	465,023	29,542,438	30,007,461	19,943,060	114,845	20,057,905
Ստորադաս վարկեր	-	695,307	695,307	-	-	-
Այլ պարտավորություններ	5,250,737	-	5,250,737	3,441,351	-	3,441,351
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	-	443,333	443,333	-	-	-
Ընդամենը	7,182,465	82,051,630	89,234,095	28,963,102	51,027,195	79,990,297
Զուտ	35,829,814	(19,465,835)	16,363,979	1,686,997	9,464,640	11,151,637

28 Կապակցված կողմերի բացահայտումներ

Համաձայն «Կապակցված կողմերի բացահայտումներ» ՀՀՍՍ 24-ի, կողմերը համարվում են փոխկապակցված, եթե կողմերից մեկն ունի մյուս կողմին վերահսկելու կամ ֆինանսական կամ գործառնական որոշումներ կայացնելիս զգալի ազդեցություն գործադրելու կարողություն: Յուրաքանչյուր հնարավոր փոխկապակցված կողմի հարաբերություն դիտարկելիս ուշադրություն է դարձվում հարաբերության բնույթի, այլ ոչ միայն իրավական ձևի վրա:

Կապակցված կողմերը կարող են այնպիսի գործարքներ իրականացնել, որոնք չէին իրականացվի չկապակցված կողմերի միջև, և կապակցված կողմերի միջև իրականացվող գործարքների գներն ու պայմանները կարող են տարբերվել չկապակցված կողմերի հետ գործարքների գներից և պայմաններից:

Կապակցված կողմերի հետ գործառնությունների գծով մնացորդները հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ներկայացված են ստորև.

«ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.

Հազ. ՀՀ դրամ	2024թ.		2023թ.	
	Մայր ընկերություն	Առանցքային ղեկավար անձնակազմ և նրանց ընտանիքի մերձավոր անդամներ	Մայր ընկերություն	Առանցքային ղեկավար անձնակազմ և նրանց ընտանիքի մերձավոր անդամներ
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն				
Ակտիվներ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	16,202	-	27,464	-
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	-	6,639	-	-
Պարտավորություններ				
Բանկերից ստացված վարկեր	50,848,996	-	52,705,038	-
Այլ պարտավորություններ	-	-	-	1,875

Կապակցված կողմերի հետ գործարքների մնացորդները ներառում են 2025-2029թթ. մարման ժամկետով և 4%-ից 11% տոկոսադրույքով վարկեր, 7.47% միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույքով:

Կապակցված կողմերի գործարքներից առաջացող եկամուտներն ու ծախսերը հետևյալն են.

Հազ. ՀՀ դրամ	2024թ.		2023թ.	
	Մայր ընկերություն	Առանցքային ղեկավար անձնակազմ և նրանց ընտանիքի մերձավոր անդամներ	Մայր ընկերություն	Առանցքային ղեկավար անձնակազմ և նրանց ընտանիքի մերձավոր անդամներ
Տոկոսային եկամուտ ֆինանսական վարձակալությունից	-	893	-	-
Արդյունավետ տոկոսադրույքով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ	-	68	20,679	-
Տոկոսային ծախս	3,513,216	-	3,620,840	-
Միջնորդավճարների և այլ վճարների գծով ծախս	215,255	-	191,953	-

Դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար անձնակազմի գծով ծախսերում ներառված ընդհանուր վարձատրությունը հետևյալն է.

Հազ. ՀՀ դրամ	2024թ.	2023թ.
Աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումներ	150,223	172,445

29 Ֆինանսական գործունեությունից բխող պարտավորությունների փոփոխություններ

Հազ. ՀՀ դրամ	Ծան.	Բանկերից ստացված վարկեր	Այլ փոխառություններ	Ստորադաս վարկեր	Ընդամենը ֆինանսավորման գործունեությունից բխող պարտավորություններ
Մնացորդն առ 1 հունվարի 2023թ.					
		36,830,286	14,399,109	-	51,229,395
Թողարկումից մուտքեր		127,528,185	9,115,411	-	136,643,596
Մարում		(111,712,999)	(3,704,169)	-	(115,417,168)
Արտարժույթի վերահաշվարկ		1,061,505	128,692	-	1,190,197
Այլ		2,784,064	118,862	-	2,902,926
Մնացորդն առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.					
	14,15,16	56,491,041	20,057,905	-	76,548,946
Թողարկումից մուտքեր		75,260,475	15,813,646	692,420	91,766,541
Մարում		(81,443,324)	(7,210,063)	-	(88,653,387)
Արտարժույթի վերահաշվարկ		(1,112,511)	(216,024)	1,549	(1,326,986)
Այլ		3,641,576	1,561,997	1,338	5,204,911
Մնացորդն առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.					
	14,15,16	52,837,257	30,007,461	695,307	83,540,025

«Այլ» տողը ներառում է այլ փոխառու միջոցների և բանկերից ստացված վարկերի դիմաց կուտակված, բայց դեռևս չվճարված տոկոսների ազդեցությունը: Ընկերությունը դասակարգում է վճարված տոկոսագումարները որպես գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր:

30 Կապիտալի համարժեքություն

Ընկերությունն ակտիվորեն կառավարում է կապիտալը իր գործունեությանը բնորոշ ռիսկերը ծածկելու նպատակով:

Նախորդ տարվա ընթացքում Ընկերությունը լիովին բավարարել է կապիտալի նկատմամբ կիրառվող բոլոր արտաքին պահանջները:

Ընկերության կապիտալի կառավարման առաջնային նպատակներն են՝ ապահովել Ընկերության կապիտալի համարժեքությունը վերահսկողի կողմից սահմանված պահանջներին, և Ընկերության կայուն վարկային վարկանիշի և ուժեղ կապիտալի ցուցանիշների պահպանումը՝ իր գործունեությունը ամրապնդելու և բաժնետերերի շահույթը առավելագույնի հասցնելու նպատակով:

Ընկերությունը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը և իրականացնում համապատասխան ճշգրտումներ տնտեսական պայմանների և իր գործունեության ռիսկերի փոփոխությանը համապատասխան: Կապիտալի կառուցվածքը պահպանելու կամ փոփոխելու համար Ընկերությունը կարող է փոփոխել բաժնետերերին վճարվող շահաբաժինների գումարը, կապիտալը վերադարձնել բաժնետերերին կամ բաժնետոմսեր թողարկել: Նախորդ տարիների համեմատ նպատակներում, քաղաքականությունում և գործընթացներում փոփոխություններ չեն եղել:

ՀՀ Կենտրոնական Բանկը սահմանում և վերահսկում է Ընկերության կապիտալի նկատմամբ պահանջները:

Ընկերությունը որպես կապիտալ է ճանաչում այն հոդվածները, որոնք կարգավորման համաձայն սահմանվում են որպես կապիտալ վարկային Ընկերությունների համար: ՀՀ ԿԲ-ի՝ կապիտալի նկատմամբ ներկայիս պահանջների համաձայն, վարկային ընկերությունները, որոնք իրականացնում են ֆինանսական վարձակալության գործառնություններ, պետք է ապահովեն 100,000 հազ. ՀՀ դրամի չափով նվազագույն ընդհանուր կապիտալ: 2024թ. և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը բավարարում է նվազագույն ընդհանուր կապիտալի պահանջները:

«ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.

ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված Կապիտալի համարժեքության նորմատիվ

ԿԲ-ն պահանջում է ֆինանսական վարձակալություն իրականացնող վարկային կազմակերպություններից պահպանել կապիտալի համարժեքության գործակիցը ռիսկով կշռված ակտիվների 8%-ի չափով: 2024թ. և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության կապիտալի համարժեքության գործակիցը հետևյալն է.

Հազ. ՀՀ դրամ	2024թ. (աուդիտ չանցած)	2023թ. (աուդիտ չանցած)
1-ին դասի կապիտալ	17,780,639	12,503,898
Ընդամենը կապիտալ	18,500,259	12,662,400
Ընդամենը ռիսկով կշռված ակտիվներ	118,922,726	108,170,449
Ընդամենը կապիտալ՝ արտահայտված որպես ռիսկով կշռված ակտիվների տոկոս (ընդհանուր կապիտալի ցուցանիշ)	14.95%	11.71%

Ռիսկով կշռված ակտիվները չափվում են ռիսկերի կշռման գործակիցների հիերարխիայի միջոցով, որոնք դասակարգված են ըստ բնույթի և արտացոլում են յուրաքանչյուր ակտիվի ու պայմանագրային կողմի հետ կապված վարկային, շուկայական և այլ ռիսկերի գնահատականները՝ հաշվի առնելով ցանկացած գրավ կամ երաշխիք: Նմանատիպ մոտեցում է կիրառվում չճանաչված պայմանագրային պարտավորությունների համար՝ որոշակի ճշգրտումներով՝ հնարավոր վնասի՝ առավել պայմանական բնույթն արտացոլելու նպատակով:

31 Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցող դեպքեր

Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո և սույն հաշվետվության ամսաթվից հետո որևէ Էական իրադարձություն տեղի չի ունեցել, որը ենթակա է բացահայտման այս հաշվետվության մեջ: